

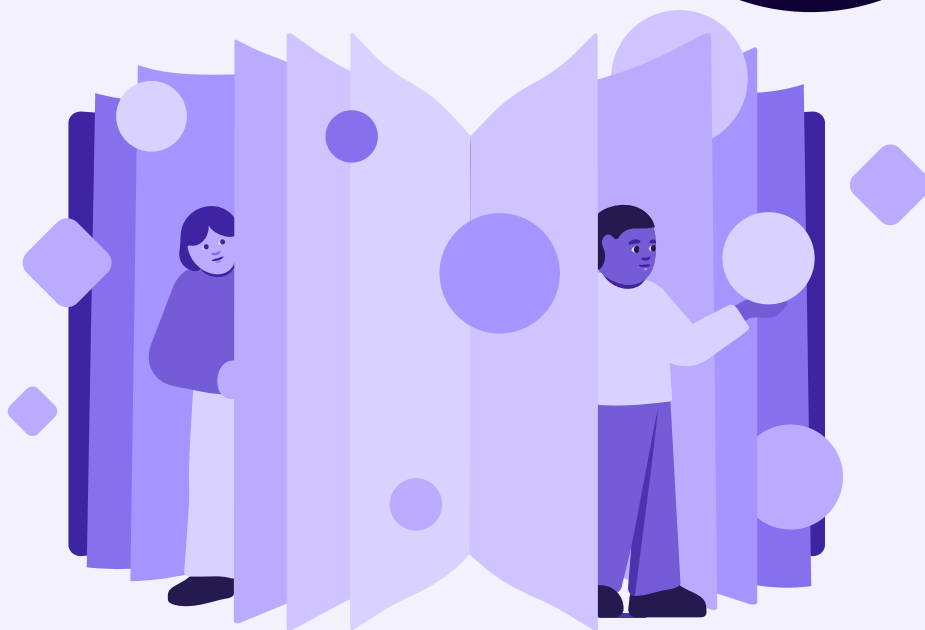
Sikt
Kunnskapssektorens
tjenesteleverandør

ÅRSRAPPORT 2023

Innhold

- 3** Leders beretning
- 7** Introduksjon til verksemda og hovudtall
- 11** Årets aktiviteter og resultat
- 36** Styring og kontroll i verksemda
- 47** Vurdering av framtidssutsikter
- 51** Årsregnskap

1

Leders beretning

Ved utgangen av 2023 har to år gått siden etableringen av Sikt som ny virksomhet, etter sammenslåingen av Unit, Uninett og NSD. Målsettingen med å etablere kunnskapssektorens tjenesteleverandør var å bidra til at det blir enklere å realisere felles strategier og mål, gi effektiv ressursbruk, og få bedre og mer sammenhengende tjenester for brukerne i kunnskapssektoren.

Felles virksomhetsstrategi og langtidsplan er etablert. Vi har i 2023 slått sammen administrative enheter i én felles divisjon. Gjennom det og større grad av felles ressursutnyttelse har vi klart å realisere synergier og bidratt til en effektivisering på 10 millioner kroner. Dette har kommet våre betalende kunder til gode ved at våre timepriser i brukerfinansieringen ble økt med 2,8 prosent, mot 5,6 prosent økning i vår lønns- og prisvekst. Vi ser nå data, plattformer, teknologivalg og sluttbrukertjenester mer helhetlig enn vi gjorde i tidligere organisering. Her vil det komme synlige resultater i årene fremover.

Vi leverte i 2023 et bedre økonomisk resultat enn budsjettet.

Sikt-direktør Roar Olsen

Mål 1: Kunnskapssektoren har god tilgang til infrastruktur og fellestjenester av høy kvalitet

Vi har gjennom 2023 hatt en solid drift og høy tilgjengelighet på de rundt 80 ulike IT- og datatjenestene vi leverer.

Økt bruk av Sikt sine tjenester er det sentrale målet i Sikt sin virksomhetsstrategi. Fortsatt er det slik at fellestjenester til universitets- og høgskolesektoren utgjør hovedtyngden av Sikt sin virksomhet, men vi ser vekst i bruk av Sikt sine tjenester innen forvaltningsvirksomheter og skolesektoren. Økt bruk gir lavere enhetskostnader ved at flere deler kostnadene, og mer ressurser går til videreutvikling av tjenestene.

Økt bruk av tjenestene er en indikator på at Sikt leverer god kvalitet og tjenester som sektoren etter spør. For å gi sektoren bedre brukermedvirkning er samstyringsmodellen revidert gjennom et samarbeid med HK-dir om Digitaliseringsstyret, og opprettelse av porteføljestyre for utdanning og administrasjon, forsknings- og kunnskapsressurser, samt data og infrastruktur. I tillegg er det igangsatt et arbeid for å etablere produktråd (nivå 3 i samstyringsmodellen) for økt kunde- og brukerinvolvering i forvaltning av

enkeltproduktene. Samlet sett gir samstyringsmodellen sektoren direkte medvirkning i oppfølgingen av sektorens handlingsplan for digitalisering, langtidsplan for fellestjenester, fordeling av felles investeringsmidler, godkjenning av produktstrategier, samt løpende innsikt i, og mulighet til å påvirke forvaltningen av, produktene i Sicts produktportefølje.

For å få bedre innsikt i brukertilfredshet er det gjennomført en brukertilfredshetsundersøkelse for de produktene som Sikt samarbeider med Udir og HK-dir om å levere. Undersøkelsen viser at Udir og Sikt har et velfungerende og godt etablert samarbeid om Feide-tjenesten. HK-dir og Sikt samarbeider om flere produkter og utviklingsprosjekter. Utvikling av ny opptaksløsning er det største av disse, og undersøkelsen viser at det er behov for tiltak knyttet til rolleavklaring og prosessforbedrende tiltak. Vi har også gjennomført en kundertilfredshetsundersøkelse for Cybersikkerhetssenteret, og vi har gjort en første egenvurdering av brukertilfredsheten på produktområdene. Vi planlegger ytterligere strukturerte og regelmessige undersøkelser i årene fremover.

Mål 2: Kunnskapssektoren deler data for økt kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping

De foreløpige tallene for åpen forskning bekrefter fjorårets tendens med en utflating i veksten av åpent tilgjengelige artikler. Det totale antallet åpne artikler for 2023 antas å øke noe i tiden fremover, grunnet sperrefrister som utløper. Sikt antar at det vil kreve en målrettet innsats for å håndtere de anslagsvis siste 20 prosentene som enda ikke er åpent tilgjengelig.

Prinsippene i Kunnskapssektorens datafelleskap (KUDAF-programmet) er videreført i produksatsningene i Sikt. KUDAF har fått et dedikert grensesnitt i Feides kundeportal for å registrere datakilder med tilhørende APIer. Videre er mye av moderniseringsarbeidet i FS (Felles studentsystem) og utviklingen av det nye Nasjonale vitenarkivet knyttet til utvikling av APIer for tilgang til data.

Surveybanken er lansert og her kan du finne, analysere og laste ned data fra 750 000 spørsmål fra mer enn 3000 offentlige spørreundersøkelser tilbake til 1957. Surveybanken inneholder også kvalitative data.

Den store europeiske surveyundersøkelsen European Social Survey (ESS), som Sikt er dataarkiv og formidlingspartner for, hadde ved utgangen av 2023 i overkant av 228 000 registrerte brukere over hele verden. I snitt kom det til 1500 nye brukere hver måned i 2023.

Analyseverktøyet microdata.no gir tilgang til store mengder detaljerte og koblingsbare data uten søknad. Vi ser 20 prosent økning fra 2022 til 2023 i antall publikasjoner som har brukt microdata.no og 13 nye institusjoner har tegnet avtale om bruk. Datagrunnlaget for Microdata er utvidet med rundt 70 nye variabler fra SSB. Vi samarbeider med HK-dir og Krefregisteret om testing av microdata-plattformen til utvidede formål, og det er sendt fellessøknad til Forskningsrådet om finansiering i samarbeid med SSB, FHI og Krefregisteret. Opplegg for avtalebasert brukerbetaling på plass.

Vi ser et behov for ytterligere satsing på å etablere nasjonale registre som autoritative kilder for nøkkeldata i sektoren. Et nasjonalt Utdanningsregister er i gang, tilsvarende behov for utdanningsperson register relatert til livslang læring, og en nasjonal infrastruktur med autoritative data for kompetansebevis og mikrokvalifikasjoner.

Mål 3: God informasjonssikkerhet og godt personvern i kunnskapssektoren

Sikt sitt cybersikkerhetssenter og personverntjener leverer viktige bidrag til å ivareta god informasjonssikkerhet og godt personvern til store deler av norsk kunnskapssektor. Produkter og tjenester innen identitets- og tilgangsstyring, bidrar sammen med personvernverdinger, felles rammeverk, og utviklerplattform også til å sikre informasjonsverdiene i fellestjenestene for sektoren.

Sikkerhetssituasjonen innenfor høyere utdannings- og forskningssektoren har blitt mer utfordrende de siste årene, truslene og antallet registrerte dataangrep øker.

Mens det over flere år har vært en hovedprioritet med åpenhet og deling, er det nå behov for forsterket fokus på å sikre data som ikke skal deles gitt den globale sikkerhetssituasjonen. Situasjonen rundt forskningsdata er inngående undersøkt og redegjort for i Riksrevisjonens rapport om informasjonssikkerhet i forskning innenfor kunnskapssektoren (2023-2024), hvor Sikt kan bidra til dette.

Flere store satsinger er satt i gang med Fremtidens opptaksløsninger, et Nasjonalt utdanningsregister og modernisering av FS (Felles studentsystem). Dette har krevd økt kapasitet i form av både rekruttering og innleie av ressurser. Disse satsingene det er viktig for sektoren og Sikt at vi lykkes med, og de vil ha høy prioritet i de nærmeste årene.

Vi har så langt hatt en vellykket implementering av nytt, felles identitets- og tilgangsstyringsystem – IAM. Dette er nå tatt i bruk av 6 institusjoner, og gir bedre kontroll på hvem som har tilgang til IT-løsninger og derav bedre sikkerhet. IAM har også gitt effekter i form av reduserte lisenskostnader og økonomiske besparelser for enkelte institusjoner.

Lansering av nytt Nasjonalt vitenarkiv (NVA) til UH-sektoren og forskningsinstitutter ble utsatt til sommer 2024. Årsak til forsinkelsene er større kompleksitet og arbeidsomfang i deler av prosjektet enn forventet, og at vi ikke har vært gode nok på forventningsstyring og kommunikasjon fra oss i Sikt.

Neste generasjon av Forskningsnettet er godt i rute og kontrakter med markedsleverandørene er planlagt signert i løpet av 2024.

Vi er også godt i gang med arbeidet med å fornye rammeavtaler for fremtidens digitale læringsmiljø, med leverandører for læringsplattform (LMS), digital eksamen og plagiatskontroll.

Det er fortsatt høyt utviklingsstrykk på Feide som er et veletablert økosystem med høy nytteverdi både for grunnopplæringen og UH-sektoren. Feide har hatt stabil drift gjennom året og 217 millioner innlogginger i 2023 viser en økende bruk av tjenesten.

Kombinasjonen av mange nye oppdrag som krevde økt kapasitet, og ny organisering, har gjort det krevende å få opp produktivitetskurven så hurtig som ønsket. Dette har ført til at vi ikke har kommet så raskt i gang som vi ønsket for enkelte av de nye satsingene som Fremtidens opptak og Nasjonalt utdanningsregister spesielt. Vi ser en positiv utvikling nå inn i 2024, og mener vi skal klare å levere ny opptaksløsning for grunntidningene fra 2026.

Medarbeiderundersøkelsen (MU) tidlig i 2023 viser at vi må jobbe mere med å bli et enhetlig Sikt internt. Våre resultater i MU ligger omtrent på landsgjennomsnittet sammenlignet med andre virksomheter, men vi har langt høyere ambisjoner enn det. Dette er egentlig et forventet utgangspunkt bare ett år etter sammenslåingen. Vi har et lavt sykefravær på 4,7 prosent. Vi rekrutter nå meget godt, og får sterke kandidater i et jobbmarked med fortsatt høy konkurranse innen IKT-relaterte fagområder.

Vi styrker oss innen kunstig intelligens (KI) og etablerer et sentralt kompetanseteam som skal være pådriver og ekspertise for organisasjonen og produktområdene. Vi har også lansert Sikt KI-chat. KI er relevant for de fleste av produktområdene våre.

Sikt jobber etter prinsippet om kontinuerlig produktutvikling med smidig utviklingsmetodikk. Funksjonalitet og leveranser justeres kontinuerlig på grunnlag av resultat, erfaringer og brukermedvirkning underveis i prosessene. Kontinuerlig produktutvikling utfordrer de tradisjonelle finansieringsmekanismene innenfor statsbudsjettet med satsingsforslag for midlertidige investeringer.

2

Introduksjon til
verksemda og
hovudtall

2.1 Om Sikt

Sikt – Kunnskapssektorens tenesteleverandør er eit forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet. Sikt blei etablert 1. januar 2022, etter ei samanslåing av Norsk senter for forskingsdata AS (NSD), Uninett AS og tenesteleveransane frå Unit – Direktoratet for IKT og fellestenester i høgare utdanning og forskning.

Sikt har hovudkontor i Trondheim, i tillegg til kontor i Oslo og Bergen.

2.1.1 Samfunnsoppdrag

Sikt skal vere ein stabil og påliteleg leverandør av infrastruktur, produkt og tenester til kunnskapssektoren. Basert på tett dialog med brukarane og kundane skal Sikt tilby ein felles infrastruktur for sektoren, som gir gode brukaropplevingar, og som oppfyller overordna mål om digitalisering, datadeling og open forskning.

Samfunnsoppdraget vårt er

- å bidra til at verksemder og brukarar i kunnskapssektoren når måla dei har sett seg
- å utvikle, forvalte og drifte fellestenester og infrastruktur
- å bidra til sikker digitalisering i kunnskapssektoren og leggje til rette for innovasjon

2.1.2 Rollene til Sikt

Leverandør av fellestenester

Sikt skal vere føretrekt leverandør og partner for kunnskapssektoren gjennom å:

- levere gode og kostnadseffektive digitale tenester
- ein samanhengande digital grunnmur for kunnskapssektoren
- bidra til samarbeid på tvers av sektorar og landegrenser
- identifisere og forstå brukarbehov, vere ein pådrivar for fellesløysingar, og bidra til å realisere strategiar og handlingsplanar
- levere tenester som styrkjer kunnskapssektoren innanfor informasjonssikkerheit, personvern og datahandtering

Leggje til rette for deling og gjenbruk av data

Sikt skal:

- leggje til rette for dataproducentar og gjere det enklare å dele og gjenbruke data og tenester i kunnskapssektoren og i andre sektorar
- bidra til auka innovasjon, raskare tenesteutvikling og samfunnsnytte gjennom etablering av plattformer og infrastruktur for innhenting, registrering, samanstilling og gjenbruk av data i eit digitalt økosystem
- vere pådrivar for eit sikkert og samanhengande digitalt økosystem, nasjonalt og internasjonalt

Sektorvist responsmiljø for IKT-sikkerheitshendingar (SRM)

Sikt har rolla som sektorvist responsmiljø (SRM) for høgare utdannings- og forskingssektoren. Rolla er skildra i NSM sitt rammeverk for handtering av IKT-sikkerheitshendingar og i HK-dir sin sektortilpassing av rammeverket.

2.2 Organisasjon og leiing

Sikt blei etablert i 2022 med tre divisjonar, med ansvar for teneste- og produktutvikling og leveransar retta mot kunnskapssektoren, og tre mindre avdelingar, med ansvar for interne fellestenester i Sikt. I etableringa av den nye organisasjonen blei dei tre avdelingane, for verksemdsstyring, organisasjonsutvikling, og kunde og kommunikasjon, etablert for å raskt få på plass dei interne funksjonane i Sikt. I 2023 var det tid for å sjå med nye auge på den interne organiseringa, og etter ein prosess for omorganisering blei det vedteke å slå saman dei tre tidlegare avdelingane til éin divisjon.

Hausten 2023 blei Divisjon for fellesfunksjonar etablert, som ei samanslåing av dei tre tidlegare avdelingane. Inger-Lise Strøm blei tilsett som ny divisjonsdirektør for den nyetablerte divisjonen.

Sikt er no organisert med fire divisjonar, leia av kvar sin divisjonsdirektør. Tre av divisjonane jobbar med tenester, produktutvikling og leveransar retta mot brukarar og verksemder i kunnskapssektoren. Den fjerde divisjonen har ansvaret for interne fellestenester, styringsfunksjonar og strategiske oppgåver på vegner av heile Sikt.

Figur 1: Organisasjonskart for Sikt 2023

2.3 Utvalde hovudtal

Tabell 1: Nøkkeltal

Nøkkeltal	2022	2023
Tal på fast tilsette	361	381
Årsverk*	343	345
Driftskostnader	Kr. 704.032.000	Kr 786.609.000
Lønnsandel av driftsutgifter	48,3 %	47,10 %
Lønnskostnader per årsverk**	Kr. 998 172	Kr. 1.073.978
Brukarfinansierte inntekter	Kr. 515.917.733	Kr. 529.511.365
Tilskotsinntekter	Kr. 18.892.166	Kr. 32.838.887
Løyvingsinntekter	Kr. 166.992.907	Kr. 199 838.299
Sum inntekter	Kr. 701 802 80	Kr.763.319.733
Løyvingsandel	23,8 %	26,2 %

* Årsverk avvik frå tal på tilsette, då det blir justert for meirarbeid, fråvær inkl. vakansar, jf. DFØ sin rettleiar for årsrapport i statlege verksemder.

** Lønnskostnader per årsverk er totale lønnskostnader i forhold til talet på utførte årsverk. Her inngår lønn til faste og mellombelse tilsette, fordel i arbeidsforhold, arbeidsgivaravgift og annan personalkostnad.

Talet på fast tilsette i Sikt har auka med 20 frå desember 2022 til desember 2023, frå 361 fast tilsette til 381. I tillegg hadde Sikt 38 mellombels tilsette desember 2023, ein oppgang frå 26 i desember 2022. 30 av dei mellombelse tilsette er timelønnte studentar.

Sikt ligg lågare enn gjennomsnittet på **lønnsdel av driftsutgifter**, samanlikna med andre statlege verksemder. Ein høg del driftsutgifter kan forklarast med at Sikt er leverandør av IT-tenester, og dermed har høgare driftsutgifter til IT-drift, lisensar og programvare samanlikna med mange andre statlege verksemder.

Lønnskostnadene pr. årsverk i Sikt er litt høgare enn gjennomsnittet for nettobudsjetterte verksemder i same sektor. Samanlikna med brutto- og nettobudsjetterte verksemder ligg Sikt på omtrent same nivå som andre statlege verksemder som leverer IKT-relaterte tenester, jf. statsregnskapet.no.

Løyvingsdel viser kor stor del av inntektene frå løyving utgjer av dei samla inntektene for verksemda. Sikt har låg løyvingsdel samanlikna med andre nettobudsjetterte verksemder.

Brukarfinansiert inntekter er i all hovudsak frå tenester som Sikt har fakturert verksemder i kunnskapssektoren.

3

Årets aktiviteter
og resultat

3.1 Innledning

I dette kapitlet omtaler vi Sikt's sentrale aktiviteter og resultater i året som gikk, og gir en overordnet vurdering av måloppnåelsen på de tre målene for Sikt som Kunnskapsdepartementet fastsatte i Tildelingsbrevet for 2023:

- Mål 1: Kunnskapssektoren har god tilgang til infrastruktur og fellestjenester av høy kvalitet
- Mål 2: Kunnskapssektoren deler data for økt kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping
- Mål 3: God informasjonssikkerhet og godt personvern i kunnskapssektoren

3.2 Mål 1: Kunnskapssektoren har god tilgang til infrastruktur og fellestjenester av høy kvalitet

3.2.1 Styringsparameter: Økt brukertilfredshet i alle brukergrupper

Sikt skal ha kontinuerlig oppmerksomhet på å forbedre tjenester og produkter til kunnskapssektoren. Dette arbeidet foregår på flere plan, fra møtet med den enkelte bruker via involvering av sektoren på det enkelte produkt, til overordnet innretning på produktporteføljen og hvordan denne treffer sektorens behov. Sikt's oppmerksomhet på brukertilfredshet gjelder også i det nære samarbeidet med Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), Utdanningsdirektoratet (Udir) og andre direktorater. Med ekstern bistand har Sikt gjennomført en undersøkelse om hvordan de nevnte direktoratene oppfatter samarbeidet. Som sektorens strategiske leverandør må Sikt ha god innsikt i behovene i sektoren, og hvordan tjenestene treffer brukerbehovene.

Samstyringsmodellen som virkemiddel for brukertilfredshet

Samstyringsmodellen for digitalisering i universitets- og høyskolesektoren ble etablert av Unit i 2018 og revidert i 2022. Den reviderte samstyringsmodellen har blitt gradvis innført i 2023 og består av Digitaliseringsstyret (i samarbeid med HK-dir), og porteføljestyrene for utdanning og administrasjon, forsknings- og kunnskapsressurser og data og infrastruktur med tilhørende produktråd. Modellen ble etablert på nivå 1 og 2 i 2023, og porteføljene er i gang med å etablere produktråd (nivå 3). I Digitaliseringsstyret er det kun UH-institusjonene som er representert. I porteføljestyrene og produktrådene er det bredere sammensetning, hvor blant andre grunnopplæringen og instituttsektoren deltar.

Samstyringsmodellen hjelper oss med å styre strategi, prioriteringer og måloppnåelse sammen med sektoren. Langtidsplaner, porteføljestrategier og produktstrategier er resultater av dette samarbeidet, og disse strategiene gir forutsigbarhet og et felles ambisjonsnivå. Samstyringsmodellen er et viktig verktøy for felles prioriteringer og brukerinvolvering i produktutviklingen og som hjelper oss å forstå felles behov, og å håndtere endringer.

Modellen trenger fortsatt litt tid for å finne sin form. Erfaringene fra 2023 viser at to av porteføljestyrene trenger mer tid for å finne den mest hensiktsmessige innretningen på styrearbeidet. Viktige tiltak er videre arbeid med styrenes rolle, samt konsistent saksbehandling og kommunikasjon mellom nivåene i modellen. Ulike interesser må balanseres når det utarbeides planer og prioriterer for fellestjenester. Både strammere økonomi og institusjonenes kapasitet til å ta imot nye IT-løsninger må hensyntas i arbeidet.

Samstyringsmodellen skal evalueres høsten 2024/våren 2025. Det vil gi viktige innspill til hvordan modellen oppleves fra institusjonene og hvordan den kan videreutvikles.

Én vei inn for alle brukere gjennom SIKTS Servicesenter

Et prioritert satsningsområde i 2023 har vært å få alle SIKTS produkter og tjenester over på felles brukerstøtte for å få komplett registrering og håndtering av SIKTS brukerstøttesaker. Målet er å gi brukerne raskere respons og løsning, mer konsistent supportopplevelse uavhengig av produkt, samt verdifulle data for å forbedre brukertilfredsheten.

Totalt ble det registrert omkring 12 800 slike henvendelser i 2023, mot 7 100 i 2022. Hovedårsaken til den store økningen skyldes at flere produkter er blitt koblet på det felles supportsystemet og at senteret er blitt mer kjent og tilgjengelig. Servicesenteret mottar henvendelser knyttet til support, endringsønsker og rådgivning særlig knyttet til personverntjenester. I 2023 utgjorde de fire store produktene Personverntjenester, Cristin, Feide og Felles studentsystem cirka 80 % av henvendelsene. Sikt håndterer de aller fleste sakene raskt slik at brukeren får svar samme dag. Servicesenteret gir ulike brukergrupper et felles kontaktpunkt hvor all dialog registreres og bidrar til forutsigbarhet for brukerne. Dette gir også Sikt mulighet til å bli mer datadrevet med den innsikten og oversikten felles registrering av disse sakene gir om uønskede hendelser, endringsønsker og brukerspørsmål.

Servicesenteret har også ansvar for overvåkning av tjenestestatus, dette gjelder spesielt samfunnskritiske produkter som Forskningsnett og Feide som overvåkes 24-7. Forskningsnett og Feide har et solid design med redundans, og har generelt svært høy stabilitet og oppetid, noe som i seg selv gir god, om enn umerkelig, brukertilfredshet. Utfall av enkelte nettverksforbindelser skyldes ofte graving/anleggsarbeider, strømbrydd eller lignende, slik at oppetid hos den enkelte kunden er avhengig av om kunden selv har valgt redundant tilkobling fra Sikt mellom sin lokasjon og forskningsnett.

Gjennom et felles kontaktpunkt og god organisering og håndtering av brukerenhenvendelser, har Sikt systematisk innsikt i kontaktflaten med brukerne av SIKTS tjenester. Inntrykket er at brukertilfredsheten er generelt god og at denne styrkes ved at det store flertallet av saker blir løst raskt.

Analyser av henvendelsene til servicesenteret gir indikasjoner på brukertilfredshet. For porteføljen data og infrastruktur er tilbakemelding på håndtering av kundeforhold en god målestokk på hvor fornøyd kundene er med produktene, og en svært viktig indikator på kundetilfredshet. Når kunder tar kontakt, har det en årsak og de forventer presis og rask hjelp. Det er sendt ut 750 kundeundersøkelser i etterkant av de 3 500 kundeforholdene behandlet i 2023 som gjelder produkter innenfor data og infrastruktur. Snittscore på fornøydhet er på 4,65 av 5 mulige, noe som er svært bra.

Brukertilfredshet i porteføljen av produkter og tjenester

Det er omfattende kontakt mellom Sikt og institusjonene og brukerne, men ut over samstyringsmodellen er samarbeidsflatene og brukeropfølgingen organisert noe ulikt i de forskjellige produktområdene. Sikt jobber med å samordne dialogen på tvers av produktområder.

I 2023 har det vært gjennomført nærmere førti digitale samlinger/webinarer og ni større fysiske samlinger eller konferanser innenfor produktområdene. Ulike digitale flater brukes for kunde- og brukerdiallog, og omfatter blant annet nettsider, Teams, wikier og samhandlingsplattformer. Innenfor de egenutviklede produktene er det omfattende brukerinvolvering gjennom f.eks. behovskartlegging og brukertesting, og sluttbrukerinvolvering er sentralt i utvikling og test av nye løsninger. Produkter som har direktorater som viktige interessenter, særlig innenfor porteføljen for utdanning og administrasjon, følges opp gjennom Etatsgruppen for digital transformasjon i utdanningen og egne referansegrupper og møteserier.

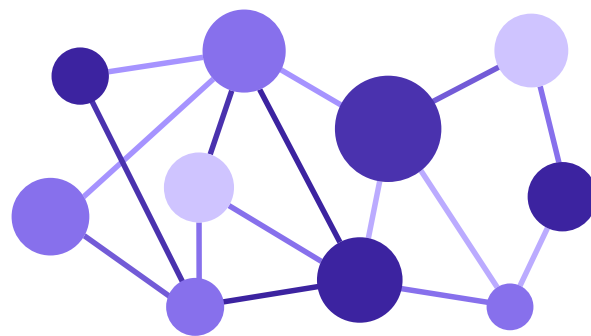
Sikts tjenester og produkter retter seg i stor grad mot universiteter, høyskoler og andre institusjoner som har forsknings- og undervisningsvirksomhet. Sluttbrukerne kan være forskere og studenter, og de kan være administrativt ansatte, inklusive ledelsen ved virksomhetene. Alle produktene forholder seg til minst én av disse hovedgruppene, noen til alle. De ulike grupperingene har gjerne svært forskjellige behov for løsninger og brukeroppfølging. Gjennom pågående arbeid med porteføljestrategi har Sikt i tillegg blitt mer bevisste på at det kan være et motsetningsforhold mellom hva sluttbrukerne ønsker og hva *kunden*, definert som den som betaler, dvs. institusjonsnivået, ønsker, eller er villig til å betale for. På den måten kan lav sluttbrukertilfredshet like gjerne være at kunden ikke har prioritert det sluttbrukerne ønsker seg, som at leverandøren ikke klarer å fange opp sluttbrukernes behov. Dette gjør arbeidet med bruker- og kundertilfredshet komplisert og ressurskrevende, og Sikt trenger å systematisere dette arbeidet mer framover.

Under gis en kort oppsummering av kunde- og brukertilfredshet per produktområde i de tre porteføljene.

Data og infrastruktur

Cybersikkerhetscenteret for forskning og utdanning har gjennomført en todagers fysisk samling og hele 13 digitale møter/webinarer i 2023 med gode tilbakemeldinger. Senteret gjennomførte en kundertilfredshetsundersøkelse høsten 2023 med svært gode resultater. 76 prosent svarer at de i stor grad eller svært stor grad er fornøyd med Cybersikkerhetscenteret sitt tjenestetilbud som helhet. Kundene hadde også svært høy grad av tillit til Cybersikkerhetscenteret som responsmiljø og som tjenesteleverandør. På spørsmål om i hvor stor grad senteret legger til rett for samhandling og samarbeid knyttet til cybersikkerhet i sektoren så svarer 80% i svært stor grad eller i stor grad. Når det gjelder spørsmålet om prismodellen for Sikts cybersikkerhetstjenester så svarer 64 prosent at de i noen grad eller i liten grad er fornøyd, mens 24 prosent i stor grad er fornøyd. Håndtering av kundeforhold har en god score på 4,5 av 5 mulige.

Feide er et veletablert økosystem med høy nytteverdi både for grunnopplæringen og UH-sektoren. Det har vært stabil drift gjennom året og antallet innlogginger i 2023 på 217 millioner viser en økende bruk av tjenesten. Håndteringen av kundeforhold viser en score på 4,62 av 5 mulige, noe som er en god indikator på at denne viktige delen av kundeoppfølgingen fungerer meget bra.

Felles IAM rulles ut fortløpende og Sikt får gode tilbakemeldinger både på produkt og på implementeringsprosjektet. Det er et komplekst innføringsprosjekt som involverer HR, IT, Studieadministrasjon og økonomi. En effekt er at innføringsprosjektet fører til bedre samarbeid og forståelse mellom de ulike avdelingene ved virksomheten.

Forskningsnett har god redundans og kapasitet noe som gjør at kundene er tilfredse både med driftsstabilitet og ytelse. Enkeltkunder som Center for Geophysical Forecasting ved NTNU uttrykker stor tilfredshet med de mulighetene forskningsnettverket gir deres forskning med bruk av fiber til forskningsformål. Sikt sin innsats med å tilrettelegge Forskningsnettverket for å gjøre Lefdal datasenter operativt for Sigma2 sitt lagringsanlegg har også blitt lagt merke til. Når det gjelder håndtering av kundeforhold, så scorer Forskningsnettverket 4,86 av 5, noe som er svært bra.

Eduroam er en stabil og populær tjeneste. Studenter, som kan bruke Wi-Fi både på Campus, studentboliger, reiser og i praksisperioder for eksempel på sykehus, gir gode tilbakemeldinger.

CNaas er i stor utvikling og fornøyde kunder er gode ambassadører som gir stadig flere henvendelser. Det er også betydelig interesse av det arbeidet Sikt gjør på lokalnett fra Europa, og vi er blitt kontaktet av flere land.

Brukertilfredshet innenfor porteføljen forsknings- og kunnskapsressurser

Personverntjenester har avtalefestede årlige statusmøter med institusjonene hvor agendaen er at Sikt gir en status for tjenesteleveranse, og å gi hverandre gjensidige tilbakemeldinger på hva som fungerer godt, og hva som kan bli bedre. Det er stor oppslutning om møtene, og tilbakemeldingen fra kunder og brukere er at de i all hovedsak er fornøyde med tjenestene som leveres både innen personverntjenester for forskning og som personvernombud.

Institusjoner som har tatt i bruk automatisk vurdering, var spesielt fornøyde med automatiseringen av prosjekter med lav ulempe og risiko, som gjør at studenter og forskere får tilbakemelding på dagen. Videre at en del behov som var meldt i tidligere statusmøter, var utbedret i Institusjonsportalen. Eksempler på dette er at institusjonen selv kan gå inn og avslutte prosjekter, og publisering av en første versjon av fakturagrunnlag.

Forbedringspunkter gikk primært på at institusjonene ønsker at automatiseringen resulterer i reduserte kostander. Flere etterlyste fortsatt forbedringer av funksjonalitet i Institusjonsportalen, for eksempel fremstår det som uklart for mange hva som er hensikten med avviksoversikten, og hvordan den skal følges opp, og ble glade for å høre at det ble jobbet med endring av disse oversiktene, slik at det fremkommer tydeligere når avviket ble opprettet, hva det innebar, når det ble lukket og hvilke tiltak som ble gjort. Det er også gjennomført sluttbruker-test av meldeskjema for behandling av personopplysninger, hvor noen rom for forbedringer ble funnet, men hovedkonklusjonen var at meldeskjemaet fungerer godt for masterstudenter.

Dataforvaltning har i 2023 etablert et brukerforum for tjenester rundt arkivering og tilrettelegging av data for tett dialog omkring brukernes behov. Det mest benyttede datatilbudet dataforvaltning leverer er den flernasjonale og gjentakende holdningsundersøkelsen European Social Survey (ESS), som regnes som «gullstandarden» innen europeiske surveyundersøkelser og har mottatt flere priser for eksellente data og dataformidling. Sikt får gode tilbakemeldinger fra brukerne av den nye formidlingstjenesten Surveybanken, og planlegger en mer omfattende brukerundersøkelse høsten 2024. Generelt er bruken av tjenestene stigende, en indikasjon på god brukertilfredshet.

Forskningsinformasjon, som i hovedsak omfatter Cristin, Brage vitenarkiv og det nye nasjonale vitenarkivet har i hovedsak akseptabel brukertilfredshet. Sett i lys av at vitenarkivene og Cristin ikke er videreutviklet etter 2020 har de god brukertilfredshet, men mye funksjonalitet savnes. Brukerne er godt kjent med løsningene. Det nye NVA er fortsatt i utvikling og tilbakemeldingene fra brukerne er at det i all hovedsak har et intuitivt brukergrensesnitt. Det er omfattende brukermedvirkning i prosjektet som utvikler NVA, som forventes å legge til rette for at nødvendig funksjonalitet og grensesnitt blir tilfredsstillende for brukerne. Tilbakemeldingen ved testing viser at løsningen må utvikles videre for å levere i forhold til ytterligere ønsker fra brukerne i årene fremover.

Kunnskapsressurser og bibliotek tjenester, som omfatter tjenestene Alma (biblioteksystem), Oria (søkesystem) og Leganto (pensumlistesystem), samt brukerstøtte og verdiøkende tilleggstjenester/-funksjonalitet gjennomførte høsten 2021 en brukertilfredshetsundersøkelse blant brukerne av biblioteksystemet (primært ansatte ved biblioteket/institusjonen) og brukere av søkesystemet (hovedsakelig studenter). Resultatet viste at det var grei tilfredshet knyttet til søkesystemet (3,7 på en skala fra 1-5). Tilfredsheten på biblioteksystemet var noe lavere (3,3). Brukertilfredshetsundersøkelsen var en del av

innsiktsarbeidet i forberedelsene til anbud på bibliotek tjenester som vil være en hovedaktivitet i 2024. Som en del av det samme innsiktsarbeidet ble det i 2023 forberedt en kartlegging blant lederne ved bibliotekene i BIBSYS-konsortiet knyttet til premisser og forventninger til anskaffelsesprosessen. Kartleggingen vil også se på vkonsortiesamarbeidet og leveransene fra Sikt, og planlegges gjennomført tidlig 2024.

Produktområdet **Åpen forskning** har jevnlig møter med det sektorsammensatte forhandlingsrådet (produktråd for åpen forskning), og rådet har spesielt trukket fram Sikt's gode arbeid med kontraktsarbeid. Det er også gjennomført en evaluering av nettstedet opnsience.no, og en rapport er ferdigstilt. Den kvalitative undersøkelsen viser at brukerne er godt fornøyd med tjenesten, og at 79 % av respondentene ville anbefalt nettstedet til en kollega eller samarbeidspartner. Nettstedet hadde over 62 000 unike besøkende i 2023. Analyser av trafikkdata indikerer at brukerne hovedsakelig går direkte til innholdet på opnsience.no. Noe som tyder på at de kjenner sidene godt og forholder seg aktivt til nettstedet i sitt daglige arbeid. Tallet viser at opnsience.no, som fortsatt er å regne som et ungt nettsted, likevel må betraktes som en sterk og godt etablert merkevare innenfor sin brukergruppe.

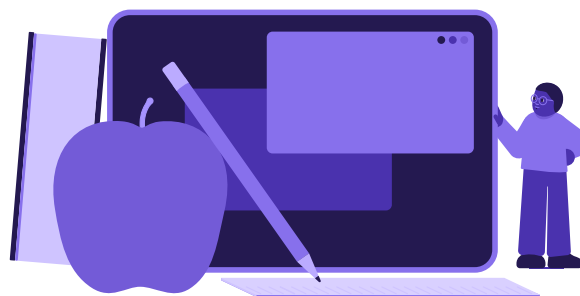
Brukertilfredshet innenfor porteføljen utdanning og administrasjon

Innen **studieadministrasjon** har moderniseringen av FS en godt etablert styringsstruktur og god oppslutning blant institusjonene. Tilbakemeldingen fra UH-institusjonene er at de er godt fornøyd med at de får delta aktivt i moderniseringen av FS, både gjennom representasjon i porteføljestyre og produktråd, og gjennom mer praktisk arbeid i domengrupper og workshops. Tett samarbeid med UH-institusjonene har hele tiden vært nøkkelen til FS sin suksess, og dette er noe Sikt er opptatt av å ivareta og videreutvikle. Samtidig må Sikt bli bedre til å kommunisere hva som er gjort og hva som planlegges, slik at sektoren er forberedt, koblet på og klare for å ta i bruk leveransene. De gamle brukerflatene til dagens FS oppleves som gammeldage og tungvinte av mange sluttbrukere, dette er en viktig årsak til den pågående moderniseringen.

På **opptaksområdet** er gjennomføring av de årlige samordnede opptakene og prosjektet Framtidens opptak det som brukerne er mest opptatt av. I det samordna opptaket for høyere utdanning i 2023 var det noen utfordringer som førte til merarbeid for institusjonene, og som naturlig medførte en reduksjon i brukertilfredsheten. Tiltak er gjennomført for å unngå dette i opptaket for 2024. Et av målene i prosjekt Framtidens opptak er bedre brukeropplevelse for alle brukergrupper. HK-dir og Sikt har et tett samarbeid rundt Samordna opptak. Prosjektet Framtidens opptak er i seg selv en aktivitet rettet mot å bedre brukeropplevelsen rundt opptak. Som det framgår i eget kapittel, er det i 2023 gjennomført en egen brukerundersøkelse rettet mot Udir og HK-dir. Denne undersøkelsen viser at det er forbedringspunkter i dialogen med HK-dir på opptaksområdet. Det er satt i gang forbedringsaktiviteter på dette området.

Innenfor **nasjonale registre** er det god tilfredshet med Vitnemålportalen. GAUS har kun et fåtall brukere pr år, mens brukeropplevelsen for RUST preges av at RUST i praksis er en del av FS med brukerflater som trenger modernisering. Utdanningsregisteret er i en etableringsfase og mangler aktive brukere, men god involvering av fremtidige brukere og interessenter er en del av den kontinuerlige utviklingsmodellen til Sikt.

Tjenestene innenfor **digitalt læringsmiljø** er innkjøpte tjenester. Brukervennlighet og funksjonalitet vektet høyt i anskaffelsesprosjektene. Institusjonene involveres i arbeidsgruppene som gjennomfører anskaffelser og testing av nye løsninger. Sikt har tett kontakt med institusjonene i den løpende tjenesteproduksjonen, men gjennomfører ikke egne brukertilfredshetundersøkelser blant studenter og undervisere. Markedsleverandørene gjennomfører

undersøkelser som de benytter i forbedringsarbeidet for sine produkter. Inntrykket er at det generelt er høy brukertilfredshet blant sluttbrukere innen det digitale læringsmiljøet. Markedet av leverandører forbedrer stadig sine tjenester, og tilfredsheten er bedre for nyere tjenester og tjenester som er fornyet jevnlig.

Innenfor produktområdet **dataanalyse og beslutningsstøtte** har de statlige universitetene og høyskolene finansiert prosjektet «Analyseplattform – ledelsesinformasjon og beslutningsstøtte» via felles investeringsmidler siden 2021. I 2023 ble det gjennomført møter med alle disse institusjonene for å vise hva som er gjort i prosjektperioden og vise hvordan Analyseplattformen kan brukes til virksomhetsstyring på den enkelte institusjon. Prosjektperioden ble avsluttet ultimo 2023 og produktet Analyseplattform ble av Porteføljestyret for utdanning og administrasjon og Digitaliseringsstyret vedtatt rullet ut i sektoren. Dette tyder på tillit til produktet blant institusjonene.

Rapportløsningen STAR med data fra utdanningsområdet har vært i drift siden 2014 og er også blitt utviklet videre i 2023. Betydningen av STAR for kundene ble tydeliggjort ved vedtaket om videreføring av Analyseplattformen. Flere institusjoner var opptatt av forholdet mellom STAR og Analyseplattformen og poengterte hvor viktig var for dem at STAR ikke måtte forsvinne. Dette tilsier at brukertilfredsheten blant kundene er god.

Det er nylig etablert produktråd innenfor området **generell administrasjon og ledelse**, i tillegg til eksisterende fagutvalg/arbeidsutvalg for de ulike produktene. Sikt holder tett kontakt med arbeids-/fagutvalgene gjennom dialog i Teams og jevnlig møter. I samarbeid med sektoren har Sikt blant annet gjennomført dagens fagkonferanse for dokumentasjonsforvaltning og dagens brukerforum for lønnsmedarbeidere og -ledere. Sikt har tett kontakt med institusjonene i den løpende tjenesteproduksjonen, men har ikke gjennomfører egne brukertilfredshetundersøkelser blant virksomhetene. Men leverandørene gjennomfører undersøkelser som de benytter i forbedringsarbeidet for sine produkter.

Brukertilfredshet hos Udir og HK-dir

Vinteren 2023 har Sikt med ekstern bistand gjennomført evaluering av brukertilfredsheten hos Udir og HK-dir som samarbeidspartnere og brukere av Sikts tjenester for å oppnå sektorpolitiske mål. Evalueringen ble hovedsakelig utført gjennom semistrukturerte intervjuer med medarbeidere som direktoratene har pekt ut, og den har gitt innsikt på både operasjonelt nivå og forvaltningsnivå. Det er lagt opp at undersøkelsen skal gjentas med jevne mellomrom.

Oppsummerte funn fra intervjuene om samspillet mellom Sikt og HK-dir:

HK-dir fremhever i intervjuene at de ønsker ytterligere avklaring av roller og ansvar, fra forvaltningsnivå og nedover for å sikre en felles forståelse av rolle- og ansvarsdefinisjoner. Dette inkluderer enighet om hvordan og på hvilket nivå utfordringer skal håndteres, samt hvordan disse utfordringene skal eskaleres når det er nødvendig.

HK-dir ønsker også en enda større grad av involvering av viktige brukere og fagmiljøer i sektoren, blant annet ved å ha flere representanter fra ulike deler av direktoratet involvert i arbeidsgrupper, og å utnytte erfaring og kunnskap fra spesialiserte fagmiljøer ved institusjoner innenfor kunnskapssektoren. HK-dir etterspør også mer etablerte, tydelige rammer og strukturer for ulike elementer av prosjektet Fremtidens opptak, f.eks. ved at en sammen definerer rutiner for forberedelser, møtestrukturer og rapporteringsformer. Dette er det satt i gang aktiviteter på.

Oppsummerte funn fra intervjuene om samspeillet mellom Sikt og Udir:

Samarbeidet mellom Sikt og Udir er et resultat av en langvarig relasjon, og oppleves av Udir som solid og etablert på gjensidig tillit. Begge parter viser en felles vilje og interesse for å utvikle tjenester for sektoren, og er avhengige av hverandre for å gjennomføre utviklingsarbeidet på en effektiv måte.

For Udir er det viktig å sikre forutsigbarhet i kommunikasjon og samarbeid ved faste møtearenaer og kommunikasjonslinjer, som gjør det enkelt å komme i kontakt med de riktige ressursene. Videre etterspørres det tydelige retningslinjer på operativt nivå for hvordan henvendelser mellom aktørene skal håndteres, som er spesielt viktig for å sikre effektiv bruk av ressurser og god informasjonsflyt. Udir rapporterer også at partene kan fokusere enda mer på å sikre en felles forståelse av ambisjoner, mål og leveranser i et tettere utviklingsamarbeid, ved å ta en mer bevisst tilnærming til utnyttelse av partenes kompetanse og erfaring.

3.2.2 Styringsparameter: Økt bruk og utnyttelse av fellestjenester og infrastruktur gjennom tjenesteutvikling

Kjernen i samfunnsoppdraget til Sikt er å levere en solid infrastruktur og relevante fellestjenester til kunnskapssektoren. Fellestjenester gir best effekt og verdi når mange virksomheter tar dem i bruk ettersom enhetskostnaden for den enkelte blir lavere, og farten på videreutvikling og kontinuerlig forbedring blir høyere.

Data og infrastruktur

Sikts portefølje innen data og infrastruktur er organisert i 7 produktområder. Antall produkter var 39 i 2022, og redusert med 2 det siste året. UH-Skype og Teams Community er lagt ned og kostnaden for UH-21 er redusert med ca. 7 MNOK i årlig kostnad.

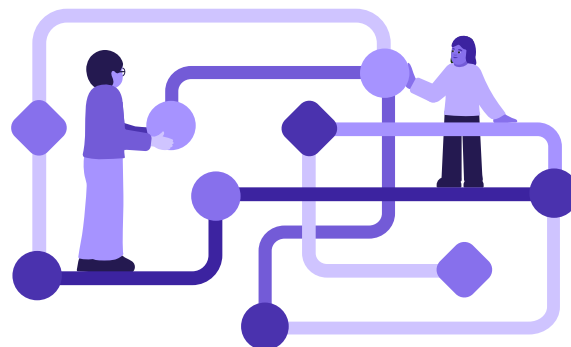
Data og infrastruktur er porteføljen med flest kunder i Sikt. Dette skyldes både at grunnopplæringen benytter Feide og at det er mange produkter som er attraktive for forskningsinstitutter. Antall kunder har økt med 67 i 2023 til 1048 som gir en økning på 7%. Dette tar vi som et tegn på at våre produkter gir nytte for stadig flere.

Feide: Grunnopplæringen er en sentral driver for videreutviklingen av Feide. Feide er et økosystem som knytter sammen 700 vertsorganisasjoner og mer enn 2 000 produkter. Nytteverdi og besparelsen for den enkelte kommune, høyskole og andre vertsorganisasjoner er betydelig. Antall kunder på Feide har økt med 25 gjennom 2023 til 679. Antall pålogginger i 2023 var 217 millioner noe som er 2% mer enn i 2022.

Tilgjengelighetserklæringene som ble obligatorisk for alle offentlige virksomheter fra februar 2023 ble effektivt håndtert og distribuert ved bruk av de allerede etablerte koblingene mellom produkter, leverandører og vertsorganisasjoner i Feide og bidro til rundt 20 000 sparte arbeidstimer for skoleeiere over hele landet.

Forskningsnett: Forskningsnett er sentral infrastruktur for forskning og undervisning både innenlands og internasjonalt. Det er kommet til 7 nye kunder i 2023 noe som gir 165 kunder til sammen. Det indikerer at Forskningsnett oppfattes som viktig infrastruktur av stadig flere. Veksten i trafikken over Forskningsnett er tredoblet fra 2018 til 2023, mens veksten fra 2022 til 2023 er på 20%. I tillegg til nye kunder, så ser vi at bruksområdene til Forskningsnett øker fordi Forskningsnett stadig oftere blir en integrert del av en forskningsinfrastruktur. Eiscat3D som skal settes i drift i 2024 er et eksempel på dette. Bruk av fiberkabler til sensing er et annet eksempel på økt bruk og nytteverdi av Forskningsnett der særlig samarbeidet med CGF ved NTNU har skapt oppmerksomhet i internasjonale tidsskrifter. Det har også ført til økt forskning på området der forskningsprosjektet SUBMERSE, som er omtalt under internasjonal virksomhet, er et eksempel på hvordan norske forskere leder an i bruk av fiberkabler som svært sensitive mikrofoner. Arbeidet med neste generasjon Forskningsnett er godt i gang og i løpet av 2024 vil vi kunne si mer om hvordan vi kan dekke de stadig økende behovene de neste 20 årene.

Identitets- og tilgangsstyring (IAM) skal gi studenter, forskere og ansatte riktig tilgang til IT-systemer, tjenester og ressurser til riktig tid, samt avslutte tilgang for brukere som ikke lenger skal ha det. IAM er en viktig byggekloss i en solid digital grunnmur, og bidrar til at manuelle prosesser som historisk sett har ledet til svekket sikkerhet, lav produktivitet og potensielle brudd på lovverk og retningslinjer erstattes av effektive og automatiserte prosesser. IAM er så langt tatt i bruk av UiB, OsloMet, HiM og UiT. UiB er løftet over på skyplattform, slik at alle nå er på samme plattform. Flere virksomheter skal ta i bruk tjenesten i 2024, og farten på utrulling øker for hver kunde, som følge av forbedringer i utrullingsprosessen basert på kontinuerlig læring.

CNaaS lokalnett: For å sikre en god drift og en sunn utvikling av det lokale nettverket tilbyr Sikt tjenesten CNaaS lokalnett. CNaaS lokalnett er fundert på de krevende behovene kunnskapssektoren har knyttet til forskning, undervisning og formidling. Ved at sektoren velger én felles tilnærming til drift og forvaltning av IKT-infrastruktur på campus, legges det til rette for økt kvalitet, effektivitet og sikkerhet. CNaaS lokalnett er blitt et populært produkt og finnes på mer enn 50 lokasjoner fordelt på 29 kunder der 12 nye kom til i 2023. Forskningsstasjonen Troll i Antarktis fikk i januar 2024 implementert lokalnett, for å legge til rette for stadig mer dataintensiv forskning. Gjennom GÉANT vil vi også levere CNaaS til Renu (Ugandas svar på Sikt).

Sikt KI-chat er et nytt produkt som bruker en språkmodell som er bygd på GPT (Generative Pre-trained Transformer), som er utviklet av Open AI og levert av Azure. Sikt KI-chat er sikker fordi vi har sørget for at det du skriver ikke vil bli lagret permanent eller brukt til å lære opp modellen videre. Vi har sikret at databehandleravtalene er i tråd med GDPR og norsk lov, slik at brukeren kan være trygg på at dataene ikke kommer på avveie. Det har vært stor oppmerksomhet rundt produktet og 12 kundeavtaler er signert i 2023. Tjenesten vokser fort i antall brukere og i volum pr bruker. 3 milliarder tegn ble konsumert og tolket av Sikt KI-Chat de to første månedene i 2024, med en eksponentiell vekst for hver uke.

Kontrakten for **samhandlingsproduktet Zoom** er reforhandlet med godt resultat og for flere av kundene blir det en prisnedgang i 2024 i forhold til 2023. Antall kunder er stabilt og Zoom brukes fremdeles utstrakt i undervisning med 1,5 millioner møter pr år i Norge. Dette er en halvering i forhold til 2022 og trenden er at Teams tar over volumet på kortere møter med færre deltagere, typisk administrative møter. Danmark og Finland ligger på samme nivå som oss og har også samme trend i reduksjon på volum med en halvering fra 2022 til 2023. Sverige er i en egen klasse med 8 millioner møter pr år og de har ingen nedgang fra 2022 til 2023, noe som har en sammenheng med at Sverige ikke tillater bruk av Teams i offentlig sektor.

Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning (eduCSC) har fått økt utbredelse i 2023 med 7 nye kunder og har nå 50 kunder. Senteret har vært svært aktive med flere webinar og seminarer gjennom året der alle har hatt god deltagelse. Riksrevisjonen har hatt en revisjon av sikkerheten i UH-sektoren. Funnene både fra riksrevisjonen rapport og kundeundersøkelsen vil kunne påvirke både prioritering og rekkefølge på tiltakene i produktstrategien på området.

Eduroam er en sikker, verdensomspennende roaming-tilgangstjeneste utviklet for det internasjonale forsknings- og utdanningssamfunnet med over 7,5 milliarder pålogginger på tvers av landegrensene i 2023. I Norge har bruken av Eduroam økt med en faktor 2,5 de to siste årene og det er nå mer enn 30 000 pålogginger pr time på dagtid, noe som ligger på samme nivå som før pandemien.

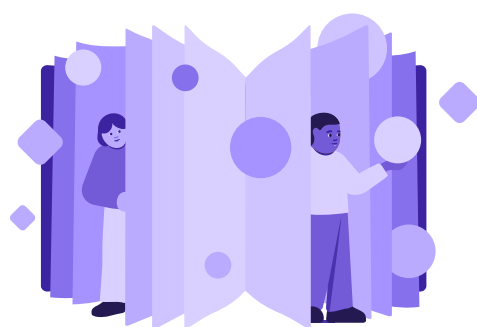
Tjenesten Sanntid Tale som formidler fasttelefontrafikken over Forskningsnettet holder seg overraskende stabilt og ligger på 4,2 millioner samtaler i 2023 med en klar topp i noen hektiske august-uker som har

sammenheng med studieopptak. Dette er på samme nivå som i 2022, og den forventede nedgangen i fasttelefontrafikk kommer ikke enda.

Forsknings- og kunnskapsressurser

Personverntjenester: Sikt har avtaler om personverntjenester for forskning med 134 institusjoner, og 11 avtaler om å være personvernombud. I 2023 er det inngått seks nye avtaler om personverntjenester for forskning, og to nye avtaler om personvernombud. Sikt er også i prosess med 5 UH-institusjoner om å levere personvernombudstjenester. I 2023 inngikk vi også tre avtaler om timebasert rådgivning for personvern generelt. Som et ledd i den kontinuerlige utviklingen av systemer og prosesser innførte vi automatisk vurdering av behandling av personopplysninger med lav personvernulempe 30. november 2022. Det innebærer at student/forsker får en maskinell vurdering av prosjektene innen 24 timer. I 2023 har 4357 av 11881 prosjekter som er vurdert, fått maskinell førstegangsvurdering

Kunnskapsressurser og bibliotekstjenester: Anbudsprosess for biblioteksystem/søkesystem er planlagt, styringsgruppe er etablert og innsiktsarbeid som forberedelse for arbeid med kravspesifikasjon for anbudsprosessen er gjennomført. Det er god samhandling med sektoren gjennom styret for konsortiet og faggruppene. 13 webinarer med til sammen over 1 000 deltakere gjennomført i 2023.

Forskningsinformasjon: NVA er forsinket i forhold til innføringsplan. Et godt grunnlag for full overgang til Cris/NVA er etablert gjennom omfattende testing og gjennomføring av 8 webinarer med rundt 140 deltakere per webinar. Videreutvikling av viktig funksjonalitet, blant annet avansert søk og tilgangskontroll etter ende-til-ende-test. God dialog med sektoren om finansieringsmodell fremover og betalingsmodell besluttet av porteføljestyret med forbehold om at Sikt kommer tilbake til porteføljestyret for behandling av budsjett for NVA i 2025.

Dataforvaltning: Den nye plattformen for surveydata, Surveybanken, ble lansert som planlagt i juni 2023, og er senere utvidet med 68 nye datasett. Vi har registrert 50 prosent økning av antall mottakere av surveydata, sett sammenlignet med 2022. Satsingen på Data om det norske samfunnet er planlagt. Skolevalget og skolevalgsundersøkelsen i 2023 ble gjennomført i henhold til plan.

Microdata: Det var 20 prosent økning fra 2022 i antall publikasjoner som har brukt microdata og 13 nye institusjoner har tegnet avtale.

Utdannings- og administrasjonstjenester

FS (Felles studentsystem) er et studentinformasjonssystem som brukes til studieadministrasjon ved de fleste universiteter og høyskoler i Norge. Systemet består av databaser, integrasjoner og brukerapplikasjoner. FS har vært et informasjonsnav i norsk høyere utdanning siden 1996, og gjør det mulig å forvalte, foredle og formidle prosesser og data om studier og studenter. FS er inne i en periode med modernisering og transformasjon, hvor vi ønsker å oppnå et standardisert, innovativt, brukersentrert, transparent og tilpasningsdyktig FS som også skal understøtte utviklingen av et mer fleksibelt utdanningstilbud.

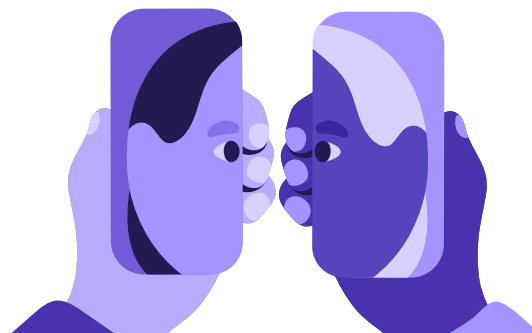
I 2023 har FS startet utviklingen av nye brukerflater. En første prototype av studentbrukerflaten er produsert, og komponentbibliotek og rammeverk for brukerflater er på plass. For å forbedre brukeropplevelsen vil brukere i fremtiden møte samme brukerflate og grensesnitt enten man er student, søker eller skal hente ut resultater og vitnemål.

FS har også tatt initiativ til tiltak for å begrense dobbeltarbeid i UH-sektoren og tilrettelegge for godt samarbeid mellom UH Sak (nytt saksbehandlings- og arkivsystem for UH-sektoren) og FS. I tillegg har Sikt utviklet en ny utgave av Studentbevis-appen som nå er klar for test.

Opptakssystem: Prosjektet for utvikling av et nytt system for opptak, Admissio, ble godkjent av Stortinget i 2023 med en bevilgning på 53,7 millioner. En styringsgruppe ble etablert for å sikre bred forankring av prosjektet, og prosjektbevilgningen til Sikt på 49,15 millioner i 2023 ble brukt på ekstern kvalitetssikring, administrasjon og utviklingskostnader. Til tross for noen forsinkelser, er det ikke identifisert noen hindringer som skulle forhindre prosjektet i å nå målet om at det samordnede opptaket i 2026 skal gjennomføres med ny løsning. Deretter er planen å støtte andre typer opptak (masteropptak og lokale opptak).

Produktområdene FS og Opptak er i 2023 slått sammen til én felles utviklingsorganisasjon. Bakgrunnen for sammenslåingen er arbeidet med virksomhetsarkitektur og oppdatert kunnskap om behov for større integrasjon mellom framtidige løsninger. Samkjøringen er i tillegg et risikoreduserende tiltak i gjennomføringen av samordnede opptak før ny opptaksløsning er ferdig. Etableringen av felles utviklingsorganisasjon gir risiko for lavere utviklingshastighet på kort sikt, men forventes å gi mer effektiv utvikling i prosjektperioden sett under ett, redusert risiko for at det utvikles løsninger som ikke virker sammen og enklere drift og forvaltning av løsningene.

Gamle opptaksløsninger gjør at det vil være økt risiko for problemer i gjennomføringen av samordnede opptak fram til ny løsning er etablert. I opptaket sommeren 2023 ble det i tillegg avdekket flere utfordringer i samspillet mellom opptaksløsning, FS og NVB (Nasjonal vitnemålsdatabase). Som avbøtende tiltak er produktene nå samlet i ett produktområde med felles driftskoordinering og samkjørt utvikling. Det er gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse med prioriterte tiltak for å begrense risiko for de samordnede opptakene i 2024.

Dataanalyse og beslutningsstøtte: Analyseplattformen er en ny fellestjeneste som tilbyr tilgang på data, analyse og beslutningsstøtte fra en rekke kilde-systemer på tvers av fagområder. Prosjektet ble avsluttet i 2023, og produktet vil bli innført stegvis fra 2024. Lansering av analyseplattformen som brukerfinansiert produkt ble besluttet av porteføljestyret i november 2023. [Sluttrapport er godkjent og publisert på sikt.no](#).

Analyseplattformen er i produksjon med 2 pilotinstitusjoner, enkelte institusjoner har koblet seg til Analyseplattformen, og andre igjen har tilgang. En foreløpig innføringsplan foreligger og videre implementeringsplan utarbeides i starten av 2024. Det er knyttet usikkerhet til hvor fort Analyseplattformen får betalende kunder og hvor raskt det er mulig for Sikt å rulle den ut.

Digitalt læringsmiljø: Produktområdet er i rute med anskaffelsesprosjekter på områdene LMS (læringsplattform), digital eksamen og plagiatskontroll. Et første utkast til plan for innføring av produktene etter anskaffelsene er etablert. Ny innkjøpsmodell med finansiering i etterkant av anskaffelsene gir noe usikkerhet for Sikt rundt oppslutning om anskaffelser. Produktrådet vil tilrå prismodell i 2024.

Administrasjonstjenester: En felles metodikk for arbeid med innkjøpte produkter er utarbeidet. UH Sak-prosjektet (eksternt prosjekt med kopling til øvrige administrasjonstjenester) er vesentlig forsinket. Det jobbes med strategiske veivalg i prosjektet, og oppstart av felles forvaltning forskyves til 2025. Det er etablert felles prinsipper om hvordan prosesskartleggingsarbeid fordeles mellom FS og UH Sak.

3.2.3 Styringsparameter: Internasjonalt samarbeid gir bedre digital omstilling

Sikt er aktivt involvert i ulike internasjonale samarbeid for å sikre at norsk infrastruktur og norske tjenester er integrert i internasjonale systemer og holder høy kvalitet. Dette inkluderer del finansiering av ny utvikling, ferdighetsutvikling med internasjonale partnere og bærekraftige tjenester.

Ettersom forskning og utdanning internasjonaliseres, er det behov for bedre integrerte tjenester på tvers av landegrensene. Dette inkluderer åpen forskning og gjenbruk av data mellom forskjellige fagområder, og mer integrerte tjenester for utdanning. Utviklingen i European Research Area og European Learning Area er viktige drivere i dette arbeidet.

Endringer i lovverk og økende krav til kvalitet, spesielt innen sikkerhet og datahåndtering, fører til høyere kostnader. Men digitalisering gjør det samtidig mulig å samle tjenester i større skala og nye internasjonale driftsmodeller.

Det er også et økende behov for integrasjon og oppskalering på grunn av utviklingen mot datadrevet forskning, utdanning og tjenesteleveranse. Dette gjelder mellom institusjoner, land, forskningsområder og også innen teknologi. Nettverk, beregning, lagring, pålogging, datahåndtering og utdanningsstøtte blir integrert i plattformer som alltid må være tilgjengelige for alle.

Dette krever investeringer for å integrere norske tjenester og infrastruktur i en felles internasjonal plattform. Sikt tar ansvar for Norges del og sørger for at den norske kunnskapssektoren kan dra nytte av tjenester fra andre land.

European Open Science Cloud

Sikt har i 2023 investert i å bygge opp en posisjon i European Open Science Cloud. Sikts tjenester må integreres med Europas framtidige fellesskap for forskningsdata og tjenester, for å gjøre norske data og tjenester tilgjengelig til forskere i utlandet og omvendt.

Som leverandør av Feide er Sikt en viktig premissleverandør for adgangsstyring i EOSC. Sikt er et aktivt medlem i EOSC Association og har bidratt til framtidig styring og finansiering blant annet gjennom ledelse av EOSCs arbeidsgruppe for bærekraftig finansiering, deltakelse i arbeidsgruppen semantisk interoperabilitet og jevnlig dialog med Forskningsrådet om EOSC.

Deltagelse i EOSC-Future prosjektet har resultert i en av hittil få konkrete eksempler på gjenbruk av forskningsdata på tvers av fagdisipliner; *Science Project Climate Neutral and Smart Cities*. Gjennom EOSC-Future har Sikt også bidratt til etablering av og aksept for mekanismer for storskala felles innkjøp av forskningsrelevante kommersielle tjenester gjennom EOSC, basert på arbeid gjort i GÉANT.

EOSC forventes å ha langsiktige konsekvenser for både grunnleggende infrastruktur (nett, lagring, beregning, infrastruktur-sky og pålogging) og alt Sikt leverer av tjenester for forskning (dataforvaltning, personvern, dataarkiv og forskningsadministrasjon). Derfor ble Sikt med et anbudskonsortium som vant to av tre delanskaffelser for EOSC EU Node, hvor Sikt (gjennom NORDUnet og i samarbeid med våre svenske og polske søsterorganisasjoner) leverer filoverføringstjenesten Filesender. Et av EOSCs store mål er en integrert europeisk markeds plass for deling av digitale forskningstjenester på tvers av organisasjoner og landegrensener. Sikt har en jevnlig dialog med Forskningsrådet og Sigma2 angående EOSC.

Sentrale samarbeidsorganer og -prosjekter

NORDUnet er et samarbeidsorgan for de nasjonale forskningsnettene og e-infrastruktur for forskning og høyere utdanning i de nordiske landene. Prioriterte aktiviteter i NORDUnet-samarbeidet har i 2023 vært utrulling av ny infrastruktur for datasenter-nettverk, og utplasseringen av et første sett med rutere som er i stand til å håndtere 400 Gb/sek i IP-nettverket (fire ganger økning i kapasitet).

NORDUnet har også utarbeidet ny strategi som dreier aktiviteten fra rene driftsleveranser til økt vektlegging av NORDUnet som samarbeidsplattform, for å få økt konkret nordisk tjenestesamarbeid. Strategiprosessen ble fasilitert av Sikt's designlab. Det er også jobbet med konsolidering av NORDUnets eksterne kommunikasjon og gjenoppliving av samarbeidsarenaen NORDUnet Community Workshop. Prosess for fornyelse av Zoom-infrastruktur er i gang.

NORDUnet har også jobbet aktivt for PolarConnect, et initiativ for mulig tilkobling mellom fra Europa til USA og Asia som undersjøiske kabler under Arktis. Dette vil gi Norden en mer sentral plass i europeisk og global nett-infrastruktur. En annen viktig aktivitet er European Open Science Cloud og digital infrastruktur for forskning og utdanning generelt. NORDUnet representerer de nordiske forskningsnett i GÉANT samarbeidet.

GÉANT er samarbeidet mellom europeiske nasjonale forsknings- og utdanningsnettverk (NRENs), og er gjennom NORDUnet den viktigste internasjonale samarbeidsarenaen for Divisjon data og Infrastruktur i Sikt. Vi deltar aktivt i utviklingen av fellesskapet og realisering av tjeneste- og prosjektleveranser. GÉANT leverer stadig flere fellestjenester, for eksempel sentrale komponenter for roaming-tilgangstjenesten Eduroam og felles rammeavtaler for infrastruktur-sky (brukt av 950 institusjoner i 26 land med en totalverdi på 100 millioner euro).

GÉANT utvikler seg fra tjenesteleverandør og samarbeidsorganisasjon til et samarbeid for å levere felles tekniske plattformer, som gir Sikt gode muligheter å ivareta bredden og dybden av tjenesteporteføljen ved å ta europeiske tjenester inn i den nasjonale porteføljen og levere tjenester i fellesskap med andre land for å få storskala-fordeler. Sikt representerer de nordiske forskningsnettene i en planleggingskomité for GÉANTs viktigste prosjekter. Samspillet mellom GÉANT og EOSC forventes å øke i de neste årene og det er viktig for Sikt å følge nøye med. Vi ser også at flere nasjonale tjenesteleverandører i Europa utvikler seg i retning av Sikt – en helintegrert leverandør av nasjonale tjenester til kunnskapssektoren.

Forvaltning av forskningsdata og publikasjoner: Sikt har et sterkt miljø innenfor innsamling og forvaltning av forskningsdata for samfunnsvitenskap, som er tett koblet på de internasjonale miljøene som European Social Survey (ESS-ERIC), som Sikt er dataarkiv og -formidlingspartner for, og CESSDA-ERIC, som Sikt er den norske Service Provider for. Disse miljøene deltar aktivt i utformingen av EOSC. I det globale Research Data Alliance (RDA) er Sikt sekretariat for den norske noden. Sikt's miljø for innkjøp av vitenskapelige publikasjoner er i front med realisering av målene for åpen publisering gjennom Coalition S.

Kunnskapsressurser og bibliotek tjenester: Sikt er aktive deltakere i internasjonale samarbeidsfora for å bidra til økt samarbeid, samhandling, samt hensiktsmessige og stadig bedre digitale tjenester for biblioteker. Sikt er aktivt involvert i brukerorganisasjonen for biblioteksystemene som brukes i norsk kunnskapssektor (IGELU), og Sikt deltar i kraft av å være tjenesteleverandør for Nasjonalbiblioteket og BIBSYS-konsortiet i NNG, et nordisk nettverk med nasjonalbibliotek, inkludert Baltikum.

Åpen forskning: Produktområdet deltar i internasjonale fora, blant annet gjennom månedlige møter med de nordiske lisensforhandlerne og årlig møte med de europeiske forhandlingskonsortiene, samt møter organisert av European University Association og OA2020.

På utdanningsområdet deltar Sikt i en rekke internasjonale prosjekter og samarbeid:

- **Digital Credentials for EU (DC4EU)** et prosjekt innenfor EUs DIGITAL-program for pilotering av EUs digitale id-lommebok (EUDI wallet). Prosjektet vil pilotere bruk av lommeboken innenfor utdanning og sosiale tjenester, og har 80 partnere fra 22 land. Sikt er medlem av prosjektet og skal pilotere bruken av lommeboken innenfor rammene av Vitnemålsportalen. I dette inngår samarbeid med DigDir for å få tilgang til bruk av norsk identitet som del av lommeboken.
- **EBSI-Vector** er et annet prosjekt innenfor EUs DIGITAL-program for å utvide bruken av EBSI. EBSI er EUs infrastruktur for blokk-kjede. Som del av prosjektet vil det settes opp scenarier for bruk av denne infrastrukturen innenfor utdanning, med pilotering av disse. Sikt deltar i prosjektet sammen med Brønnøysundregistrene.
- **DigiLink** er et EU-prosjekt innenfor programmet Erasmus+. Sikt deltar inn i styringsgruppen for dette prosjektet som er tredje i rekken for å finne beste praksis for digitalisering av prosessene rundt godkjenning av utenlandsk utdanning. Prosjektmedlemmene er Enic-Naric – organisasjoner som foretar slik sentral godkjenning i europeiske land og i Canada.

3.2.4 Styringsparameter: Systemarkitektur og infrastruktur som følger internasjonale standarder og er tilpasset fremtidige behov

Systemarkitektur basert på metadatastandarder

Sikt er medlem av the [Data Documentation Initiative \(DDI\)-Alliance](#), der vi deltar i the Scientific Board og ulike arbeidsgrupper, bl.a. i utviklingen av DDI-CDI (Cross-Domain Intergration), en metadatastandard som er utviklet for å kunne anvendes på et bredt spekter av fagfelt og som er egnet for å integrere data fra ulike fagfelt, og kan anvendes sammen med andre fagfelts standarder.

Sikt sin dataportal for forskningsdata, inkludert [Surveybanken](#) som ble lansert i april 2023, anvender DDI-standarden (LifeCycle-versjonen) som konseptuelt fundament. Standarden dekker hele datasyklusen. Gjennom høy granularitet i våre metadata, tilrettelegger bruken av DDI-standardene for interoperabilitet og gjenbruk av vårt datatilbud.

I EU-prosjektet EOSC Future (2021-2024) gjennomførte Sikt [Science Project Climate Neutral and Smart Cities](#). Sammen med partnere fra miljøklyngen ENVRI Community og søsterdataarkiver fra [CESSDA](#), og med støtte fra Norsk Institutt for Luftforskning (NILU) og Meteorologisk Institutt, har vi i 2023 jobbet med å demonstrere hvordan surveydata fra European Social Survey kan integreres med data om klima og luftkvalitet. Her har vi anvendt DDI-CDI-modellen til å bygge en proveniens prototype applikasjon for å beskrive hele arbeidsprosessen som inngår.

Utvexling av resultater i høyere utdanning

EMREX er et internasjonalt nettverk for utveksling av resultater fra utdanning. Vitnemålsportalen er den norske noden i dette nettverket, og Sikt er derfor hovedmedlem fra Norge i nettverket. Som del at nettverket forvaltes ELMO-standard for formatering av resultater, et format som også benyttes innenfor Erasmus Without Paper – nettverket. EMREX benyttes i flere andre tjenester levert av Sikt, som Studentweb og Søknadsweb, men er også i stor bruk av andre både offentlige og private norske tjenesteleverandører. I 2023 har det vært arbeidet mye med sikkerheten i nettverket og koblinger mot andre EU-initiativ som Single Digital Gateway og den nye europeiske id-lommeboken.

Infrastruktur for fremtiden

GÉANT GN5-1 (2023-2024) er første prosjektet som etableres i rammene av siste partnerskapsavtale mellom GÉANT-fellesskapet og EU-kommisjonen (konsortium med 40 partnere), og sikter til europeiske forskningsnett med terabit kapasitet, økt sikkerhet, forbedret Trust & Identity infrastruktur, felles europeiske rammeavtaler for infrastruktur-sky og utforskning av muligheter for skyløsninger som støtter suverenitetsmål og data-autonomi. Alternativ bruk av fiberkabler (akustisk sensing, quantum, tid & frekvens) blir utforsket. Sikt deltar gjennom NORDUnet og jobber for en tettere praktisk kobling av det nordiske og GÉANT samarbeidet. Sikt deltok i det nordiske Puhuri-prosjektet som leverer den tekniske infrastrukturen for å gi forskere fra deltagende land adgang til internasjonale fellesressurser som superdatamaskinen LUMI. Resultater fra Puhuri har blitt tatt inn i GÉANTs generiske AAI-plattform, takk være SUNETs deltagelse i begge prosjekter. Sikt jobber aktivt for å sikre at relevante miljø er tett koblet på de internasjonale.

Forskningsnett som forskningsinstrument: Kompetansen til Sikt innen fiberbasert distribuert akustisk sensing (DAS) har ført til 17 millioner kroner fra EU til prosjektet SUBMarine cableS for ReSearch and Exploration (SUBMERSE). Prosjektet skal gå over 3 år fra 2023. Målet med SUBMERSE-prosjektet er å gi kontinuerlig registrering av vitenskapelige data, spesielt innrettet på jord og marin vitenskapelig forskning. Et annet mål er å utforske hvordan forskningsnettene i Norden, Europa og på verdensbasis kan bidra til å bygge en framtidig forskningsinfrastruktur for akustisk sensing. Sikt har bidratt til at NTNU og UiB har fått til sammen 10 millioner kroner av de totale prosjektmidlene.

EOSC-føderasjonens arkitektur utarbeides i skrivende stund som en samling av «Noder». Sikt deltar som leverandør i provisjonering av den første praktiske EOSC-Node, levert av EU-kommisjonen. Dette gir innsikt i arkitekturen og standarder mens føderasjonen utvikler seg, som vil komme til god nytte når Sikt's tjenester må integreres med EOSC.

3.3 Mål 2: Kunnskapssektoren deler data for økt kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping

3.3.1 Styringsparameter: Tilrettelegger for deling av data for innovasjon og utvikling

Sommeren 2023 etablerte Sikt en arbeidsgruppe for å utarbeide en **Sikt datastrategi**, som skulle komplettere Sikt's virksomhetsstrategi og utdype Sikt's ambisjonsnivå og tilnærming på innenfor dataområdet. Den endelige datastrategien ble vedtatt på høsten, etter en involverende prosess i hele organisasjonen.

En del av dette arbeidet resulterte også til et tiltak om å etablere et sentralt KI-team, hvor Sikt etablerer et fagmiljø rundt generativ KI og maskinlæring for å bistå alle produktteamene å lykkes med bruk av KI i både eksisterende og nye tjenester.

Kunnskapssektorens datafellesskap (KUDAF): KUDAF-programmet skal sørge for bedre oversikt over data i kunnskapssektoren, og utvikle en infrastruktur for kontrollert deling av data mellom aktørene i sektoren.

Nytteeffektene av KUDAF er at det blir enkelt å finne, forstå og få tilgang til analyseklare data på tvers av aktører i sektoren. Dette skal gi mer effektiv ressursbruk, bedre prioriteringer og redusert tidsbruk hos aktører som trenger tilgang til data hos andre aktører.

Verdikjedeanalyser er en viktig aktivitet for å kartlegge hvilke data som kan deles og hvordan delingen kan skje og her har Sikt sin Designlab bidratt med prosesskompetanse. Et rådgivende juridisk forum bidrar med avklaringer rundt regelverket for deling av data, der også jurister fra Sikt inngår.

Sikt utvikler datadelingsinfrastrukturen i KUDAF. Arbeidet er organisert som et smidig produktteam, hvor HK-Dir deltar inn i teamet. De første komponentene i KUDAF er allerede på plass. Dette inkluderer en portal hvor man enkelt kan finne, forstå og etterspørre tilgang til analyseklare data på tvers av aktører i sektoren. I tillegg har KUDAF implementert infrastruktur som kompletterer datadelingsfunksjonaliteten i Feide med mer fingranulert tilgangsstyring, hvor enkeltpersoner og prosjekter får tilgang til data på variabelnivå.

Tidsrammen for gjennomføring av KUDAF-programmet, er 2022-2025.

Datadeling (IntArk): Hensikten med IntArk er å skape en felles tilnærming for datadeling i UH-sektoren. IntArk hjelper IT-systemer til å «snakke sammen» ved bruk av integrasjonshåndtering (API-manager), meldingskø og prinsipper for beste praksis for datadeling.

Nytteeffektene av IntArk er bedre oversikt, kvalitet og kontroll på datadelingen. Videre muliggjør IntArk, samt forbedret datadeling og samhandling mellom institusjoner og tredjeparter.

IntArk er innført hos de 21 statlige universitetene og høyskolene.

FS (Felles studentsystem) har i moderniseringsarbeidet jobbet med forenkling av tilgang til data og forbedret tilgangskontroll, gjennom at et flertall API-er er produksjonssette og tilgangsstyring er etablert på grunnleggende nivå. Lånkassen er i test på nye API-er. I løpet av 2023 har Sikt fått 39 brukere av FS GraphQL API-et i sektoren (fordelt på 21 forskjellige institusjoner). Det er videre tatt i bruk finkornet tilgangsstyring, slik at integrasjonsbrukerne kan få tilgang til det de trenger, men ikke mer.

Analyseplattformen er en ny fellestjeneste som tilbyr tilgang på data, analyse og beslutningsstøtte fra en rekke kildesystemer på tvers av fagområder. Tjenesten tilbys som tre ulike tjenestenivåer: i) rådata med dataintegrasjon, ii) datamodeller og iii) ferdige rapporter for analyser, presentasjoner og benchmarking. Bakgrunnen for tjenestenivåene er at institusjonene har ulike datavarehusløsninger fra før og forskjellige ulike behov som følge av ulik størrelse og faglig profil.

Nytteeffektene av Analyseplattformen vil være bedre tilgang på data og analyser, samt mer effektiv analyse- og virksomhetsstyring. Tjenesten vil også legge til rette for sammenlikninger av data om økonomi, lønn, personal, utdanning og forskning, samt samarbeid på tvers av institusjoner.

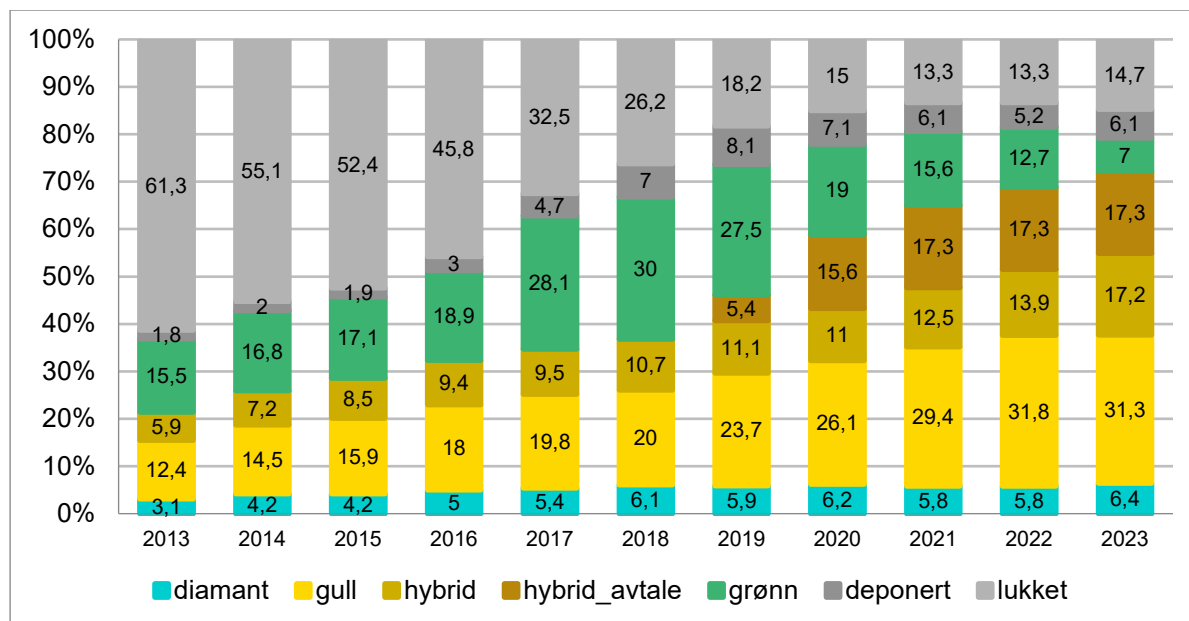
Utvikling av Analyseplattformen har vært finansiert av universitetene og høyskolene, men tjenesten vil framover også kunne benyttes av andre typer virksomheter.

3.3.2 Styringsparameter: Forskningsresultater og forskningsdata er enkelt tilgjengelig

Åpen forskning: Forlagsavtalene med Springer, Taylor & Francis og Wiley er forhandlet ferdig og i henhold til definerte mål om kostnadsreduksjon og ubegrenset publisering.

Det er levert analyser av vekst av åpen tilgang i Norge gjennom OA-barometeret. I samarbeid med HK-dir og Forskningsrådet er det utarbeidet en rapport for strategi for norsk vitenskapelig publisering etter 2024, i tråd med tildelingsbrev fra KD. Anbefalingene i rapporten følges opp i 2024.

Figur 2: Foreløpige tall for ulike typer åpen tilgang til publiserte vitenskapelige artikler i 2023. Merk også at innen utgangen av 2024 skal alle vitenskapelige publikasjoner også tilgjengeliggjøres i det nye nasjonale vitenarkivet, NVA.

Grafen over viser foreløpige tall for de forskjellige typer åpen tilgang. Datagrunnlaget dekker UH-, helse- og institutt-sektor, men kun vitenskapelige artikler.

De foreløpige tallene bekrefter fjorårets tendens med en utflating i veksten av åpent tilgjengelige artikler. En annen tendens er en stadig større andel umiddelbart tilgjengelige publikasjoner (gull, hybrid, diamant), som i år anslås til over 72 % samlet. Det totale antallet åpne artikler for 2023 antas å øke noe i tiden fremover, grunnet sperrefrister som utløper i forbindelse med grønn åpen tilgang. Sikt antar at det vil kreve en målrettet innsats for å håndtere de anslagsvis siste 20 % som enda ikke er åpent tilgjengelig.

Forskningsinformasjon: I 2023 ble det lagt en plan for innføring av Nasjonalt vitenarkiv (NVA) i samråd med styringsgruppen for NVA-prosjektet. Funksjonalitet som skulle være klart til hovedlansering, skulle ferdigstilles i løpet av november 2023, før man startet en lang periode med testing og utprøving med sikte på hovedlansering før sommeren 2024. En ekstern testgruppe med ekspertbrukere ble oppnevnt av UHR og FFA. Da prosjektet gikk i test, var ikke all funksjonalitet ferdig, noe også rapporten fra den eksterne testgruppen viste. Videre utprøving og testing ble satt på hold inntil nødvendig funksjonalitet er kommet på plass, og tilbakemeldingene fra testgruppen fulgt opp. Prosjektet jobber videre med å videreutvikle viktig funksjonalitet, blant annet avansert søk og tilgangskontroll.

Prosjektet jobber fortsatt med mål om å ferdigstille NVA for bruk med både Cris-funksjonalitet og vitenarkiv-funksjonalitet til sommeren 2024. I løpet av 2023 er det gjennomført åtte webinarer med rundt 140 deltakere per webinar. I dag er det 17 institusjoner som benytter NVA til å registrere informasjon om og publisere resultater fra forskning. Vi har god dialog med sektoren om finansieringsmodell fremover. Betalingsmodell er

besluttet av porteføljestyret for forsknings- og kunnskapsressurser, med forbehold om at Sikt kommer tilbake til porteføljestyret for behandling av budsjett for NVA 2025.

Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB): Infrastrukturen, som hovedsakelig består av en database med bibliometriske verdens-data, er i drift og anvendes til bibliometrisk forskning. Bibliometriske data er også sammenstilt med data fra forskningsinformasjonssystemet Cristin og gjort tilgjengelig gjennom DUCT-systemet, som er en del av Cristin-systemet. Dette muliggjør bibliometriske undersøkelser av norsk forskning, primært innen virksomhetsstyring ved norske institusjoner. I 2023 ble det foretatt en evaluering og gjennomgang av infrastrukturen, der behov for endringer og forbedringer ble kartlagt med tanke på å realisere et antatt stort potensial i NIB. Arbeidet med å sikre bedre, raskere og mer tilpasset tilgang til oppdaterte bibliometriske data for flere brukere er planlagt gjennomført i 2024 og vil legge godt til rette for at bibliometriske data fra NIB i fremtiden kan sammenstilles med data fra NVA.

Dataforvaltning: Den nye plattformen for surveydata, **Surveybanken**, ble lansert 21.04.23 på et fullsatt seminar på Nasjonalbiblioteket. Surveybanken er et resultat både av et møysommelig arbeid med forskningsinfrastruktur, bygget opp over flere tiår av tidligere NSD, og OsloMet sin vilje til å samarbeide med Sikt om å investere i og videreutvikle denne infrastrukturen, framfor å lage sin egen løsning. Slik har både forskningsmiljøene i Norge og andre databrukere fått tilgang til et helt nytt og enkelt verktøy for å finne og analysere data. Det unike med Surveybanken er at alle metadata er indeksert. Dermed kan du søke etter spørsmål og variabler på tvers av flere tusen spørreundersøkelser siden 1950-tallet. Med et par klikk får du fram automatiske visualiseringer, som du kan jobbe videre med, og dele med andre. Med en egen analysemodul egner Surveybanken seg svært godt til undervisning for studenter, og elever i videregående skole, som ikke har tilgang til avansert programvare for analyse av surveydata.

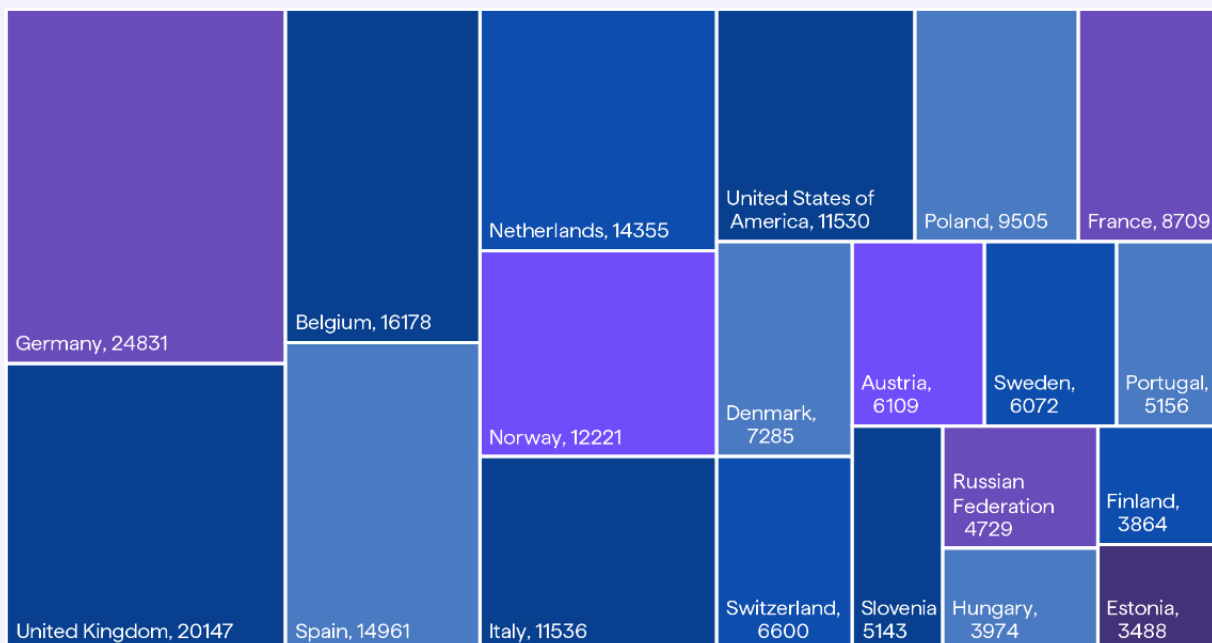

Siden lanseringen er Surveybanken blitt utvidet med 65 nye datasett. Søkeportalen inneholder p.t. 750 000 spørsmål fra mer enn 3000 spørreundersøkelser, i tillegg til en del kvalitative data. Vi har registrert 60 % økning av antall mottakere av data fra Sikt's forskningsdataarkiv, sammenlignet med 2022. Data fra undersøkelsene ligger også åpent tilgjengelig for enkel analyse. Surveybanken har ca 100 brukersesjoner per dag.

Den store europeiske surveyundersøkelsen **European Social Survey (ESS)**, som Sikt er dataarkiv og formidlingspartner for, hadde ved utgangen av 2023 i overkant av 228 000 registrerte brukere over hele verden. I snitt kom det til 1500 nye brukere hver måned i 2023. Tyskland og Storbritannia er landene med flest registrerte brukere, men ser man på antall brukere i forhold til befolkningsstørrelse ligger Norge i tet, med nærmere 12 000 registrerte brukere, over syv ganger så mange brukere som Tyskland, kontrollert for folketall.

Vi registrerte 21 500 aktive brukere i 2023. Det vil si at omtrent 10 prosent av de registrerte ESS-brukerne i løpet av året lastet ned ett eller flere datasett fra ESS Dataportalen, som Sikt drifter. Dette tallet er litt høyere enn for 2022. Brukergruppene til ESS befinner seg i all hovedsak innenfor akademia. Mer enn 90 prosent av brukerne er enten studenter, doktorgradsstudenter eller forskere. I november 2023 lanserte vi ny dataportal for ESS, i stor grad basert på teknologi fra Surveybanken. Dette har gitt brukerne av ESS enklere tilgang til data, og et nytt enkelt online analyseverktøy, særlig til bruk i undervisning. Tjenesten har rundt 1000 brukersesjoner per dag.

European Social Survey: Registered Users by Country (Top 20)

Figur 3: Brukere av European Social Survey i 2023, fordelt på land

Sikt har i 2023 prosessert og publisert paneldata til CRONOS 2 (CROss-National Online Survey-2). Dette er starten på etablering av et large-scale, tverrnasjonalt og harmonisert webpanel som holder høy metodisk standard. Tema omfattet drivere for institusjonell tillit, COVID-19-vaksinering og økonomisk trygghet. Panelet omfatter 12 europeiske land, har blitt godt mottatt av både databrukere og Europakommisjonen. Data er publisert i ESS Data Portal, og har per februar 2024 blitt lastet ned 1251 ganger.

I «Climate Neutral and Smart Cities»-satsingen, som inngår i EOSC Future-prosjektet, var formålet å vise at miljødata og data om folks holdninger, verdier og atferd kan settes sammen og gi ny kunnskap. Vi har her kombinert data fra European Social Survey (ESS) med data om luftkvalitet og klima fra Copernicus og European Environmental Agency. I samarbeid med samfunns- og miljøvitere har vi utviklet 50 indikatorer for å kunne analysere sammenhengen mellom folks holdninger og faktorer i nærmiljøet. Datasettet er publisert i ESS Data Portal.

I 2023 har vi også arbeidet med forankring av satsingsforslaget for **MODANSA (Moderniseringen av Data om det norske samfunn)**, hvor vi ønsker å oppgradere den eksisterende infrastrukturen for våre verdifulle og ettertraktede data om det norske samfunn. Et satsingsforslag er sendt til KD, som presenterer hvordan Sikt skal realisere ambisjonen om en mer brukervennlig datainfrastruktur for formidling av tekstdata og data i databaser. Datasamlingene som inngår i MODANSA er blant annet Forvaltningsdatabasen, Kommunedatabasen og Data om det politiske system. Til sammen hadde disse nettsidene 128 000 sidevisninger i 2023. Trafikken på nettsidene gikk litt ned etter at vi gikk over fra nsd.no til sikt.no, men har nå begynt å ta seg opp igjen.

Microdata.no: 2023 viser fortsatt jevn økning i antall publikasjoner som har brukt tjenesten. 15 nye institusjoner tegnet avtale om bruk. Datagrunnlaget utvidet med ca. 70 nye variabler fra SSB. Samarbeid pågående med HK-dir og Kreftregisteret for testing av microdata-plattformen med data fra flere enn SSB. Fellessøknad om finansiering i samarbeid med SSB, FHI og Kreftregisteret, sendt til Forskningsrådets

infrastruktursatsing. Basisfinansiering til tjenesten over statsbudsjettet for å gjøre samfunnsøkonomiske data og helsedata tilgjengelige. Opplegg for avtalebasert brukerbetaling er på plass og vil bli innført i 2024.

En rekke nye statistiske metoder, visualiserings- og databehandlingsteknikker utviklet og løpende rullet ut gjennom 2023, i samarbeid med samfunnsforskere og epidemiologer. Brukervennlighet og brukerveiledninger vesentlig forbedret. Brukertilbakemeldingene rundt funksjonalitet/stabilitet/ytelse var overveiende positive. Spørsmål og innspill handlet primært om forespørsler om å få inn mer data og støtte for flere statistiske metoder.

3.3.3 Styringsparameter: Utvikle nasjonale registre som felles masterdatakilder

Nasjonalt utdanningsregister

For å effektivisere digitaliseringen av utdanningen i Norge, er det nødvendig med en pålitelig, standardisert og funksjonell infrastruktur for å lagre og bevare utdanningsdata. Autoritative grunndata-tjenester innen utdanning øker alle aktørers evne til å samhandle og dele data.

Nasjonalt utdanningsregister skal gi en samlet oversikt over utdanningstilbud i Norge. I dag finnes det ingen komplett oversikt over det formelle utdanningstilbudet. Nytteeffektene av utdanningsregisteret er blant annet at søkere og studenter enklere kan finne ut om utdanninger er akkreditert. Tjenesten vil også bidra til effektivisering av forvaltningsoppgaver, blant annet gjennom automatisering av prosesser (som for eksempel studiestøtte og lånegodkjenning fra Lånekassen). Videre vil registeret bidra til enklere studieplanlegging, forenklet arbeid med analyse og statistikk ved at alle utdanninger har en unik id og økt kunnskapsgrunnlag for utdanningsanalyser.

I 2023 har en tverrsektoriell arbeidsgruppe utarbeidet en teknisk beskrivelse av utdanningsregisteret. Beskrivelsene har vært på høring i hele sektoren, og Sikt har nå tilstrekkelig informasjon til å starte utviklingen av registeret. Oppstart av utviklingsarbeidet var opprinnelig planlagt til august 2023. Oppstarten er imidlertid forskjøvet med ca. et år, og første versjon av registeret vil lanseres i 2025. Utsettelsen skyldes nødvendig arbeid med forankring av den tekniske beskrivelsen, samt at andre oppgaver har måttet gå foran. Det gjelder særlig arbeid med risikoreduksjon av det årlige samordna opptaket og arbeidet med nytt opptakssystem. Utsettelsen er gjort i samråd med de viktigste interessentene av utdanningsregisteret, og har ingen alvorlige konsekvenser. Noe midler som opprinnelig var planlagt brukt i 2024, må overføres til 2025.

Utdanningsregisteret utgjør sammen med blant annet NVB (Nasjonal vitnemålsdatabase) og Vitnemålportalen produktgruppen Nasjonale registre. Det er behov for å utvikle en helhetlig strategi/plan med prioriteringer for dette området med forankring i berørte direktorater. I 2023 har arbeidet med modernisering av NVB fortsatt og i videreutviklingen av Vitnemålportalen har det vært fokus på tilpasning til europeiske løsninger som for eksempel EUs digitale lommebok.

3.3.4 Styringsparameter: Økt bruk av ny teknologi innenfor tungregning, stordata, kunstig intelligens og analyse i kunnskapssektoren

Sikt gjennomførte en lang rekke med eksperimenter ved bruk av kunstig intelligens (KI) i 2023. Mye av dette var for å lære mer om teknologien og bedre forstå mulighetsrommet som følger med. Noen eksempler inkluderer anonymisering av dokumenter, tolkning og sammenligning av tekst og chatbots mot intern dokumentasjon.

Sikt lanserte også **KI-Chat**, en tjeneste som gjør GPT-4 språkmodellen tilgjengelig for bruk i undervisning og forskning i kunnskapssektoren. En egen tjeneste er bygget rundt språkmodellen og et omfattende juridisk

arbeid er gjort for å sikre tilstrekkelig sikkerhet og personvern. Tjenesten er svært populær, og stadig flere kunder tar tjenesten i bruk.

Sigma2 AS er et heleid datterselskap av Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, som driver skattefri ikke-kommersiell virksomhet. Selskapets formål er økt verdiskapning gjennom å tilby nasjonale e-infrastruktur tjenester innen beregningsvitenskap og lagring av vitenskapelige data. Selskapets primære målgruppe er universiteter, høyskoler og forskningsinstitusjoner i Norge.

Resultater fra Sigma2 sin årlige brukerundersøkelse og antallet innkomne søknader viser et økende behov blant forskergrupper for tilgang til infrastruktur for storskala beregninger og infrastruktur for håndtering av vitenskapelige data selv om antallet brukere og prosjekt har stabilisert seg. Ved utgangen av 2023 er det 650 forskningsprosjekter og 2395 forskere som benytter tjenestene fra Sigma2, mot henholdsvis 630 og 2412 i 2022.

Regne- og lagringsanleggene fornyes løpende, hvert anlegg har en levetid på rundt fem år. Sigma2 gjennomfører løpende prosjekt som fornyer infrastrukturen, både når det gjelder anlegg for HPC (High Performance Computing) og for datalagring. Det er bevilget egne midler fra Forskningsrådet for gjennomføring av dette. Bevilgningene skal resultere i anskaffelse av ny e-infrastruktur for beregningsvitenskap, som vil bli satt i produksjon i 2025.

E-infrastruktur, inkludert superdatamaskiner og lagringsinfrastruktur, er av spesiell betydning for forskning som krever omfattende beregninger eller genererer store mengder data, for eksempel bioinformatikk, materialvitenskap, medisin, kjemi, fysikk, klimaforskning, energiforskning, astrofysikk og lingvistikk.

Norge deltar i EuroHPC Joint Undertaking, som er EU-kommisjonens initiativ for å adressere utfordringer med europeisk etterslep innen HPC og relatert teknologi. Sigma2 utfører oppgaver for EuroHPC på vegne av Norge i dette prosjektet. Gjennom selskapet har Norge investert 40 millioner kroner i en nord-europeisk pre-exascale superdatamaskin, som er installert i Finland som del av konsortiet LUMI. Dette gir svært kostnadseffektive tjenester og sørger for at norske forskere kan delta i forskningsfronten på den største maskinen i Europa.

EuroHPC JU har også etablert nasjonale kompetansesentre for HPC i hvert deltakende land, og myndighetene har oppnevnt Sigma2 som ansvarlig for EuroHPC kompetansesenteret i Norge. Kompetansesenteret, som er et samarbeid mellom Sigma2, SINTEF og NORCE, har et sterkt industrifokus, i tillegg til å understøtte forskning. Kompetansesenteret er sikret finansiering fra Kommunal- og distriktsdepartementet frem til og med 2025.

Som koordinator av Norges deltakelse i øvrige europeiske e-infrastrukturprosjekt, herunder Partnership for Advanced Computing in Europe (PRACE) og European Open Science (EOSC) har Sigma2 AS bistått i videreutviklingen av en europeisk infrastruktur for storskala regneressurser og lagring. Selskapet deltar også i utviklingen av nordisk samarbeid om e-infrastruktur gjennom Nordic eInfrastructure Collaboration (NeIC).

3.4 Mål 3: God informasjonssikkerhet og godt personvern i kunnskapssektoren

Sikt leverer gjennom vårt cybersikkerhetssenter og våre personverntjenester viktige bidrag til å ivareta god informasjonssikkerhet og godt personvern til store deler av norsk kunnskapssektor. Produkter og tjenester innen identitets- og tilgangsstyring, bidrar sammen med grundige personvern vurderinger, felles rammeverk, og utviklerplattform også til å sikre informasjonsverdiene i sektoren.

Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning (eduCSC) hadde i 2023 en økning i kapasitet og vekst i leveransevolumet, takket være to nyansettelser og flere kunder.

En [produktstrategi](#) ble utviklet, med innspill fra sektoren. På forespørsel fra Digitaliseringsstyret gjennomførte vi en [evaluering av cybersikkerhetssenteret](#), deriblant en [kundetilfredshetsundersøkelse](#).

Riksrevisjonen har undersøkt informasjonssikkerheten i forskning. På bakgrunn av denne undersøkelsen ble det i 2023 startet et arbeid med å tydeliggjøre rolle- og ansvarfordeling mellom HK-dir og Sikt.

Gjennom **Personverntjenester for forskning** gir Sikt råd om personvern i forskning slik at forskningsprosjekter starter, gjennomføres og avsluttes på en måte som ivaretar personvernet. Videre bistår Sikt institusjonene med nødvendig oversikt og dokumentasjon slik at de kan ivareta lovpålagte styrings- og kontrolloppgaver for behandlinger av personopplysninger til forskningsformål.

Personverntjenester mottar innmeldinger fra alle fagområder og på alle nivå. I 2023 fikk personverntjenester vi 12 118 innmeldinger av forskningsprosjekt til forhåndsvurdering (en nedgang på 264 innmeldinger fra 2022). Personverntjenester følger opp innmeldte prosjekt underveis, dersom et prosjekt har varighet over tre år. Videre følger vi opp ved prosjektslutt med en slutthenvendelse der vi etterspør om student/forsker er ferdige med å behandle personopplysninger. Mange av disse henvendelsene resulterer i endringsmeldinger, og i 2023 vurderte vi 5602 endringsmeldinger, en økning på 565 fra 2022.

3.4.1 Styringsparameter: Høy deteksjonsevne og proaktiv varsling

Tjenesten sårbarhetsscan blir i stadig større grad tatt i bruk av tilknyttede virksomheter, og cybersikkerhetssenteret erfarer at sårbarhetsrapportene er et nyttig verktøy for prioritering og gjennomføring av sikkerhetstiltak lokalt hos den enkelte virksomhet. Tjenesten omtales positivt av Riksrevisjonen, og er sentral i cybersikkerhetssenterets portal som er i pilotdrift og lanseres i 2024. Det er også påbegynt et arbeid med å etablere et tjenestetilbud knyttet scanning av virksomhetenes egne nett fra innsiden («lokalnettscan»), samt en vurdering av behov og betalingsvilje for inntregingstester. Begge tiltak er i tråd med Riksrevisjonens anbefaling.

En ny tjeneste som raskt ble tatt i bruk av flere virksomheter er generering av sperrelister til bruk i Microsoft Defender basert på trusseldata i vår trusseldatabase. Dette øker deteksjonsevnen i sektoren, ved at den enkelte klient/datamaskin får bedre beskyttelse. Trusselindikatorer som benyttes kjøpes av de største universitetene i Norge, og sikrer relevant og treffsikker blokkering av trusler. Denne tjenesten bidrar til å sikre ansatte i kunnskapssektoren, uavhengig av hvor de befinner seg og hvilket nett de er koblet opp til.

3.4.2 Styringsparameter: Forsvarlig håndtering av trusler og hendelser

I takt med utviklingen av trusselbildet har antallet varsler om kritiske sårbarheter økt merkbart det siste året. Det siste året har Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning brukt mer tid enn tidligere på oppfølging av disse, spesielt mot enkeltvirksomheter der sårbarheter som aktivt kan utnyttes har blitt identifisert. Siste halvår er det avdekket to ransomware-infeksjoner i sektoren, begge knyttet til systemer som ikke var en del av virksomhetenes sentrale driftsregime. Hendelsene fikk ikke betydelige konsekvenser. Det er imidlertid første gang på flere år dette har skjedd i norsk kunnskapssektor. Det er også registrert flere DDoS-angrep mot DNS-infrastruktur hos kunder, noe som også ble registrert for første gang i 2023.

Det ble gjennomført anbudsprosess for infrastrukturleveransen til sektorøvelsen Morris 2024 og avholdt en heldags øvelse for Utdanningsdirektoratet. I tillegg deltok øvelsesteamet på internasjonal erfaringsutveksling om øvelser i akademisk sektor, og som instruktører på den internasjonale øvelsen CLAW.

Cybersikkerhetssenteret har tatt del i arbeidet med å revidere det nasjonale rammeverket for IKT-sikkerhetshendelser, og vil være en aktiv bidragsyter i dette arbeidet også i 2024. Revisjonen gjøres i regi av Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM).

Cybersikkerhetssenterets funksjon for hendelseshåndtering (CERT) ble re-sertifisert i 2023. Sertifiseringen blir jevnlig utført av et Europeisk samarbeidsorgan som ser at rutiner og systemer er i henhold til beste praksis på området.

3.4.3 Styringsparameter: Færre personvernbrudd i forskningen

I en rapport fra Riksrevisjonen om «[Informasjonssikkerhet i forskning innenfor kunnskapssektoren](#)», hvor de har undersøkt hvordan forskningsinstitusjoner under Kunnskapsdepartementet (KD) sikrer forskingsdata mot angrep, og hvordan KD ivaretar sitt overordnede ansvar for informasjonssikkerhet i forskning og høyere utdanning, er også personvern et tema. Rapporten synliggjør at Sikt personverntjenester gir virksomhetene god oversikt over personopplysningene de behandler i forskning, ved at studenter og forskere melder inn prosjektene til personverntjenester. Riksrevisjonen påpeker at gjennom personverntjenestene bistår Sikt virksomhetene med å etterleve det lovpålagte kravet om å dokumentere alle behandlinger av personopplysninger i forskning, og at virksomhetene har tilgang til protokoll over alle behandlinger gjennom Institusjonsportalen (tidligere meldingsarkivet).

Ifølge avtale om personverntjenester for forskning skal Sikt varsle institusjonene om eventuelle brudd på personopplysningssikkerheten, eller brudd på regelverket. I rådgivningsprosessen fanger personverntjenester opp mange potensielle brudd, som blir forhindret ved at studenter og forskere får råd om hvordan de kan endre prosjektene og slik gjennomføre forskning på en lovlig måte.

Men de fleste institusjonene har også mindre avvik, som lukkes av personverntjenester i dialog med student/og forsker, før vurdering gis. Disse avvikene registreres i en egen oversikt i Institusjonsportalen Avviksoversikten og er ment å gi institusjonene innblikk i hvilke typer avvik/brudd deres ansatte og studenter gjør, slik at de kan sette inn tiltak for å hindre liknende avvik i fremtiden.

Dersom et avvik har middels eller høy personvernulempe og risiko for de registrerte, tar rådgiver i Sikt direkte kontakt med kontaktperson ved institusjonen, slik at de som behandlingsansvarlig institusjon kan bestemme hvordan de vil følge opp. Sikt har varslet institusjonene om noen få avvik i 2023, det ene gjaldt en mulig ulovlig overføring til tredjeland, et annet var mulig mangel på behandlingsgrunnlag, ellers var det noen brudd på rådføringsplikten som hadde høy risiko.

3.4.4 Styringsparameter: Økt kompetanse og bevissthet i sektoren

Bruken av tjenesten «Sikker chat» har økt i året som har gått, og det er gledelig å registrere at det er mer deling og samhandling blant de som jobber med informasjonssikkerhet i sektoren. I tillegg til økt bruk er det stadig flere kunder kobler seg opp, også blant de mindre virksomhetene.

Cybersikkerhetssenter for forskning og utdanning arrangerte 11 webinarer, to temamøter og én fysisk samling i 2023. Alle disse har vært godt besøkt, og tilbakemeldingene fra deltakere er i hovedsak svært positive. Arrangementene har lagt til rette for kompetanseheving, erfaringsutveksling og relasjonsbygging på tvers av virksomheter i norsk kunnskapssektor.

I tillegg er det gjennomført 23 «IRT-briefer» (hver 14 dag) hvor det deles informasjon om nye sårbarheter og hendelser i sektoren. Deltagelse på disse møtene varierer mellom 30 -50 personer fordelt på 20-30 virksomheter.

Sikts personverntjenester tilbyr opplæring i personvern, primært til institusjonene vi har avtale med. Vi har holdt både digital og fysisk opplæring i 2023. Til sammen hadde Sikt 20 opplæringsoppdrag, for over 1300 personer. Målgruppen er både ledelse, forskningsadministrasjoner, forskere og studenter. Vi hadde i tillegg seks kurs for NMBU om temaene datahåndtering og personvern, som del av avtalen mellom NMBU og Sikt om institusjonsverktøy for datahåndtering. Sikt arrangerte også åpent møte om personvern og forskningsetikk, sammen med de forskningsetiske komiteene, som ble fulltegnet.

Sikt leverer videre personvernrådgivning etter avtale til institusjoner som har behov for vår spisskompetanse på personvern i forskning eller personvern generelt. I 2023 har vi inngått avtaler der vi gir rådgivning på overføringsgrunnlag (TIA), databehandleravtaler og vurdering av større helseregistre. Etterspørselen etter denne tjenesten er økende til tross for at den i liten grad er markedsført. Institusjoner som foreløpig benytter seg av disse tjenestene er bl.a. FHI, Helse Stavanger HF; Helse Førde, NGI, NGU, RBUP, for å nevne noen.

3.4.5 Styringsparameter: Personvern og informasjonssikkerhet er innebygd i tjenestene

Sikts personverntjenester bidrar til innebygd personvern og digital omstilling i UH-sektoren og instituttsektoren, ved at de automatiserer løsninger og forenkler arbeidet med personvern i forskning.

Sikt leverer tjenesten Felles IAM, som bidrar til økt informasjonssikkerhet ved å skape bedre kontroll på livssyklusen til digitale identiteter og tilganger. Med felles IAM, så er det være gamle og utdaterte brukere og rettigheter med tilgang til tjenester i kunnskapssektoren.

Med Feide sikres pålogging til digitale tjenester i kunnskapssektoren med to-faktor, og institusjonene har oversikt og kontroll over hvilke personopplysninger som deles med hvilke tjenester. Men Feide er mer enn bare pålogging, og har videreutviklet sin funksjonalitet for datadeling, hvor den samme oversikt og kontroll mellom systemer som snakker sammen via API-er. Feide gjør «innebygget personvern» mulig, både i tjenester og i dataflyt mellom tjenester.

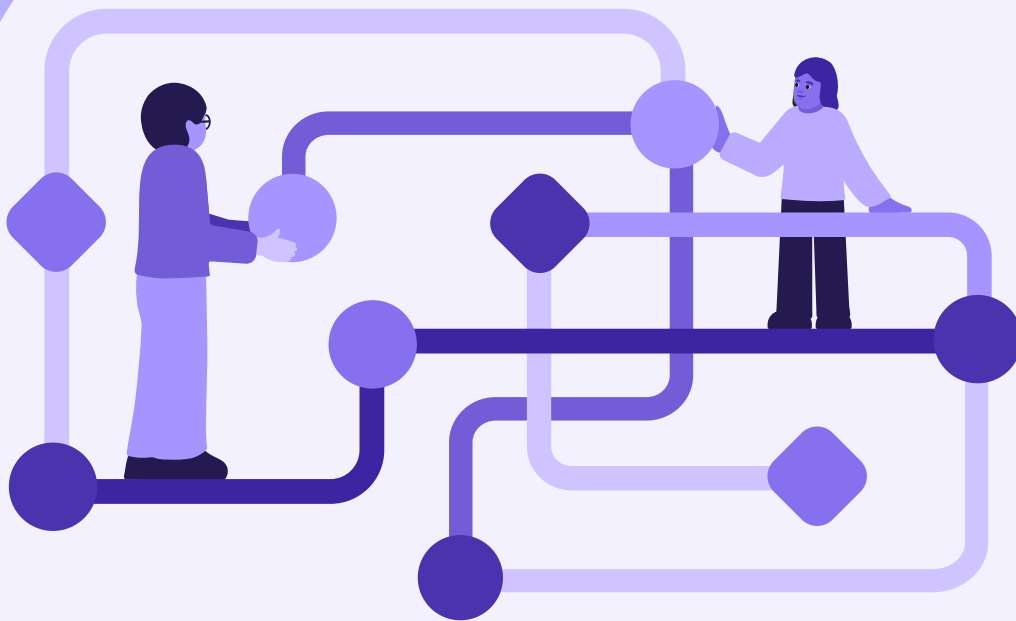
Registerdatatjenesten microdata.no som Sikt opererer og videreutvikler sammen med SSB er bygget opp med innebygd personvern som hovedkonsept og virkemiddel for å kunne tilby forskere, analytikere og studenter tilgang til kobling og analyse av store mengder detaljerte registerdata uten søknadsprosess.

Sikts utviklingsplattform og kjøremiljø Platon brukes av stadig flere av produktteamene i Sikt. Platon gjør det enklere for utviklerne og jobbe med kontinuerlig utvikling, i en plattform hvor data er kryptert og sikret i offentlig sky.

3.4.6 Rapportering på øremerkede tildelinger

Oversikt over oppdrag	Kommentar
Oppdrag gitt 20.12.2023 i tildelingsbrevet 2023	
Nasjonalt utdanningsregister	Sikt fikk tildelt 5,3 millioner kroner til utvikling av et nasjonalt utdanningsregister. Omtalt i kapittel 3.3.3, side 30.
Sektorvist responsmiljø (SRM)	Sikt fikk tildelt 3,8 millioner kroner til arbeid med Sektorvist responsmiljø (SRM). Midlene er brukt til å drifte deler av SRM-rollen Sikt innehar.
Nytt digitalt system for opptak til høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning	Sikt fikk bevilget 49,15 millioner kroner i 2023 for å finansiere arbeidet med et nytt digitalt system for gjennomføring av opptaket til høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning i samarbeid med Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Tildelingen skal også dekke kostnader til kvalitetssikring. Omtalt i kapittel 3.2.2, side 21.
Supplerende tildelingsbrev 21.06.2023 (RNB)	
NORDUnet-kontingent 2023	I supplerende tildelingsbrev ble øremerkede midler til NORDUnet-kontingent for 2023 lønns- og prisjustert fra 42,5 millioner kroner til 43,4 millioner. Sikt betalte i 2023 32,25 millioner kroner i kontingent til NORDUnet. Sikt har tilbakebetalt 7 936 000 kroner av differansen mellom bevilget beløp og betalt kontingent til KD, og avsatt resten som skyldig KD i balansen.
Drift av Samordna opptak	Sikt fikk tildelt 3 millioner kroner i RNB til drift av Samordna opptak, midlene har gått til drift av de eksisterende opptaksløsningene i påvente av nytt opptakssystem. Arbeidet med ny opptaksløsning er ellers omtalt i kapittel 3.2.2.

4

Styring og kontroll i verksemda

4.1 Intern styring og kontroll

4.1.1 Verksemdsstyring

Sikt har i perioden etter etableringa 1. januar 2022 jobba kontinuerleg med forbetring og utvikling av rutinar og system for styring, oppfølging, kontroll og forvaltning av verksemda ut frå risiko, vesentlegheit og vår verksemd sin eigenart. Regelverk og føresegner for økonomistyring i Staten er viktige premisser for innretninga av verksemdsstyringa vår, og styringshjulet nedanfor dannar òg dei ytre rammene for innretninga vår.

Den interne styringa i Sikt er vidare tilrettelagd for å sikre god samla styring og kontroll både internt og eksternt saman med brukarane til Sikt. Den eksterne styringa saman med brukarane blir vareteken gjennom Samstyringsmodellen. Sikt har etablert eit årshjul for verksemdsstyring som er tilpassa kalenderen til etatsstyringa med årleg oppdatering av strategi, langtidsplan og budsjett, og tertialvis evaluering av mål og resultat.

Den interne styringa i Sikt er vidare tilrettelagd for å sikre god samla styring og kontroll både internt og eksternt saman med brukarane til Sikt. Den eksterne styringa saman med brukarane blir vareteken gjennom Samstyringsmodellen. Sikt har etablert eit årshjul for verksemdsstyring som er tilpassa kalenderen til etatsstyringa med årleg oppdatering av strategi, langtidsplan og budsjett, og tertialvis evaluering av mål og resultat.

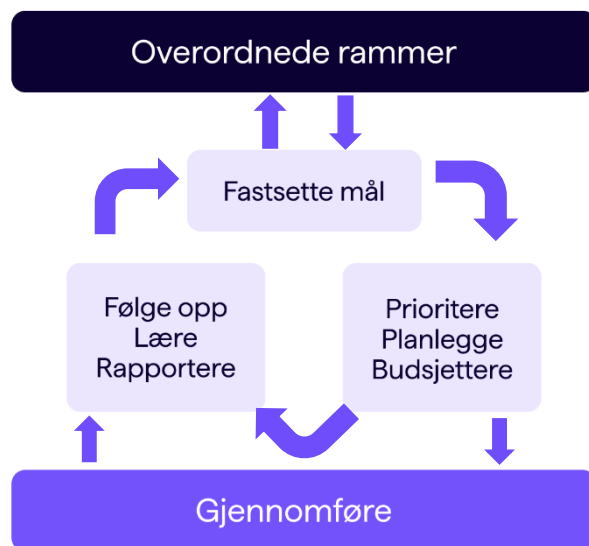
Mål- og resultatstyringa har til hensikt å gjennomføre strategi, endringshandtering av produktporteføljen, bidra til styring og kontroll, og dessutan vere eit kulturbyggjande verktøy. Mål- og resultatstyringa er gjennomgåande på alle leiarnivå og er ein integrert del av den kontinuerlege produktutviklinga. Kvar måndag prioriterer organisasjonen oppgåvene for veka opp imot mål og nytteeffektar (måndagsmål), og kvar fredag blir resultat og læringspunkt markerte (fredagsfeiring).

Gjennom verksemdsstyringa sikrar Sikt god styring og kontroll på mål og resultatkrav, ressursutnytting, og at resultat- og rekneskapsinformasjon er påliteleg. Styrings- og kontrollprosessar bidrar òg til at eventuelle feil eller manglar blir avdekte og kan handterast.

4.1.2 Økonomistyring

Resultatrekneskapa for 2023 viste eit meirforbruk på 24,2 millionar kroner. Dette er noko betre enn budsjettet, som la til grunn eit meirforbruk på 38,3 millionar kroner.

I 2023 har ein i større grad hatt ein normalsituasjon enn etableringsåret 2022. Dei største usikkerheitsmomenta og eingongskostnadene er handterte, og ein har definert faste prosessar og rutinar. Økonomioppfølginga er gjord månadleg, med utvida prognosegjennomgangar etter tertial 1 og tertial 2. På denne måten sikrast løpande oversikt og god styringsinformasjon til leiinga..

Figur 4: Styringshjul for verksemdsstyring (DFØ)

Sikt har i 2023 gått gjennom, oppdatert og forbetra gjeldande økonomipolicy og -prosedyrar for verksemda. Prosedyren for kjøp av varer og tenester for vidaresal er endra som eit ledd i dette arbeidet.

Kontogruppe 43 “forbruk av innkjøpte varer og tenester” er teke i bruk. Samanlikningstal for 2022 er omarbeidd tilsvarande.

Riksrevisjonen tok i revisjonsmeldinga for 2022 atterhald om Sikt sin handtering av anleggsmidlar etter SRS 17, inkl. forhold ved inngåande balanse 2022. Dette er handtert og lukka i 2023.

Rekneskapsmessig behandling av eigenutvikla programvare og immaterielle egedelar er gjennomgått i 2023. Sikt sine vurderingar er diskuterte med DFØ og Riksrevisjonen, og samlande prinsipp er definerte i prosedyre for behandling av anleggsmidlar. Prinsippa er lagt til grunn i utarbeidinga av årsrekneskapen for 2023. Prinsippa er òg samanlikna med prinsippa som låg til grunn i tidlegare verksemder, og denne samanlikninga viser at Sikt sine prinsipp harmoniserer med prinsippa følgd av NSD AS og Uninett AS. Det er derfor ikkje behov for vidare prinsippharmonisering, og det er konkludert med at verdien av programvare og liknande rettigheitar er riktig presenterte i den inngåande balansen for 2022. Klassifiseringa og vurdering av anleggsmidlar er omtalt nærmare i prinsippnoten til årsrekneskapen.

4.1.3 Tilskotsforvaltning

Sikt har utbetalt 32,25 millionar kroner i kontingent til NORDUnet. Beløpet er betalt i euro og avrekna mot valutakursendringar.

4.1.4 Eigarstyring

Sigma2

Sikt eigarstyringa si følgjer eit årshjul med aktivitetar, blant dei å halde generalforsamling og gjennomføre dialogmøte med selskapet. Eigarstyringa skjer i samsvar med Siks policy for eigarstyring, som er fastsett på bakgrunn av eigarskapspolitikken til staten og gjeldande lovgiving.

I 2023 har Sikt ført vidare den gode dialogen med Sigma2 AS. Over to dialogmøte, har følgjande tema vore diskuterte: Siks forventningar og prioriteringar i samband med til Statens eigarskapsmelding og styreevaluering i regi av eigar. Dialogen har òg inkludert bidrag i nasjonal infrastruktur, revidert samarbeidsavtale med universitetssamarbeidet BOTT (NTNU, UiB, UiO og UiT), og dessutan dataplattform for personsensitive data hos Sigma2. Presentasjon av Sigma2 AS si prioritering av berekraft har òg vore diskusjonstema.

Sigma2 AS heldt ekstraordinær generalforsamling 15. februar avgrensa til sak om endring i styret. Ordinær generalforsamling blei halden 15. juni 2023. Generalforsamlinga godkjende rekneskapen, årsmeldinga og revisor si godtgjersle for 2022. Generalforsamlinga vedtok vidare ny samansetning av styret og fastsette godtgjersla til styret.

NORDUnet

Sikt er deleigar og representert i styret i det nordiske nettsamarbeidet NORDUnet. Divisjonsdirektør i Sikt, Tom Are Røtting, har vore styreleiar for NORDUnet sidan 2022. Sikt utbetalte i 2023 32,25 millionar kroner i kontingent til NORDUnet, kontingenten blir finansiert over statsbudsjettet.

Sentrale satsingar for NORDUnet i 2023 er omtalt i kapittel 3.2.3.

4.15 Porteføljestyring

Porteføljestyringa i Sikt omfattar styring av heile produktporteføljene, og er eit sentralt verkemiddel i mål- og resultatstyringa internt og i samarbeidet med sektoren gjennom Samstyringsmodellen. Porteføljestyringa legg til rette for finansiell planlegging, prioritering og endringshandtering av produktporteføljene, oppfølging av mål og framdrift, og dessutan risikostyring.

Samhandling med brukarar og styring av produkta er organisert i dei tre underporteføljene: Data og infrastruktur, Forskings- og kunnskapsressursar og Utdanning og administrasjon. Styringa skjer både internt i Sikt og gjennom Samstyringsmodellen for høgare utdanning og forskning.

I løpet av 2023 har 70 verksemdar teke i bruk nye tenester og produkt frå Sikt, og på den måten får stadig fleire brukarar nytteverdi frå Sikt. Ved utgangen av 2023 er det tilnærma 80 produkt og 8 investeringstiltak i porteføljene totalt.

4.16 Finansiering

Totale inntekter for Sikt var 762 millionar kroner for 2023 og fordeler seg på løyvingssinntekter, brukarinntekter og tilskot.

Løyvingssinntekter

Sikts løyving i 2023 var 244,5 millionar kroner. Av dette var det avsett tilskot på 43,4 millionar kroner til NORDUnet-kontingent for 2023. Sikt har betalt tilbake 7,94 millionar av differansen mellom løyvd beløp og betalt kontingent til KD, og avsett resten som skuldig til KD i balansen. Inntektsført løyving utgjør 199,9 millionar kroner. Denne består av løyvingssmidlar som tidlegare blei utbetalte til dei tre samanslåtte organisasjonane, som skal halde oppe og føre vidare tidlegare leveransar frå verksemdene. Løyvingssdelen i Sikt er låg, og utgjorde 26,2 prosent i 2023.

Brukarinntekter

Omtrent 69,5 prosent av Sikt sine inntekter er brukarinntekter frå tenestene. Desse blir fakturerte sektoren, private høgskular, kommunar og andre brukarar. Store delar av tenestene blir førehandsvarsla kvar haust i eige brev til kvar enkelt verksemd som får tenester frå Sikt. I brevet følgjer vedlegg med oversikt over kostnadsestimat for dei ulike tenestene verksemda vil bli fakturert for i det etterfølgjande året.

Tilskot

Tilskotsmidlar består av prosjektmidlar frå Forskningsrådet og midlar frå EU-prosjekt og andre europeiske institusjonar som CESSDA ERIC og ESS ERIC. Vi deltek i desse samarbeida mellom anna for å oppfylle målet om å styrkje Noregs utdannings- og forskingssamarbeid med Europa i tråd med føringar i tildelingsbrevet frå KD, som seier at aktiv deltaking i dei europeiske programma er viktige (jf. strategiane for norsk deltaking i Horisont Europa), og vidare at utdannings- og forskingssamarbeidet bør sjåast i samanheng for gjensidig å styrkje kvarandre. Sikts deltaking i internasjonalt samarbeid er omtalt i kapittel 3.

Tilskotsinntekter utgjorde 4,3 prosent av inntektene i 2023.

4.17 Forvaltning av felles investeringsmidlar

Samstyringsmodellen har finansieringsordninga for felles investeringsmidlar frå UH-21, og har til hensikt å fremje digitalisering i Kunnskapssektoren.

Sikt forvaltar felles investeringsmidlar på vegner av Digitaliseringsstyret. Det er Digitaliseringsstyret som vedtek ramma for felles investeringsmidlar, og porteføljestyra som tildeler og følgjer opp måloppnåing og finansiering for tiltak.

Tabellen under viser årsrapport for felles investeringsmidlar i 2023.

Årsrapport 2023, felles investeringsmidlar

Beskriving	Vedtak	Beløp (norske kroner)
Restmidlar frå 2022		0
Innbetalt frå UH-sektoren i 2023	DS 36/2022	40 000 000
Utbetaling/overføring til vedtekne tiltak		
Analyseplattforma - leiingsinfo og avgjerdsstøtte	DS 51/2022, PS 26/2023	7 500 000
Modernisering av Felles Studentsystem	DS 54/2022	32 500 000
Sum utbetalingar 2023		40 000 000
Saldo felles investeringsmidlar per 31.12.2023		
		0

Tabell 2: Felles investeringsmidlar 2023

Felles investeringsmidlar for 2023 er brukt til tiltaka Analyseplattforma og Modernisering av FS (Felles studentsystem).

Analyseplattforma er godkjend som brukarfinansiert fellesteneste og prosjektet har levert innanfor mål og ramar. [Sluttrapport for Analyseplattforma](#) er godkjend av porteføljestyret. Analyseplattforma blir innført i UH-sektoren frå 2024.

Moderniseringa av FS er eit pågåande investeringstiltak med ein etablert produktstrategi som gir overordna retning for arbeidet. Tiltaket er på plan.

4.18 Utvikling i lønnskostnader og talet på tilsette

Sikt auka talet på fast tilsette frå 361 i 2022 til 381 i 2023. I tillegg hadde Sikt 38 mellombelse tilsette ved utgangen av desember 2023, ein oppgang frå 26 ved utgangen av 2022. 30 av dei mellombelse tilsette er timelønte studentar. Auken i talet på tilsette kjem dels av auka aktivitet og dels at vi har erstatta innleigde konsulentar med egne tilsette.

Samla personalkostnader utgjorde 370,5 millionar kroner i 2023 (mot 340 millionar kroner i 2022), inkludert sosiale kostnader.

4.19 Sjukefråvær og gjennomstrøyming (turnover)

Samla sjukefråvær i Sikt var på 4,7 prosent i 2023, som er 0,6 prosentpoeng lågare enn sjukefråværet i 2022.

Gjennomstrøyming blir berekna ved å sjå på gjennomsnittleg talet på faste tilsette i ein gitt periode og talet på fråtredingar. Sikt merkar godt at det er konkurranse i arbeidsmarknaden om IT-kompetanse, sjølv om rekrutteringssituasjonen har vore noko betre på enkelte område i 2023 enn året før. Samla gjennomstrøyming blei 5,4 prosent, som blir vurderte tilfredsstillande, konkurransen i arbeidsmarknaden teken i betraktning.

4.1.10 Kompetanse- og leiarutvikling i Sikt

Sikt gjennomførte den første medarbeidarundersøkinga si i 2023, med gode resultat på trivsel og tillit i heile organisasjonen. Basert på resultatane valde vi ut tre innsatsområde som vi skal vidareutvikle på verksemdsnivå. Desse tre er "heilskapleg leiing", "kontinuerleg medarbeidarutvikling" og "eit Sikt å kjenne seg heime i".

I tilknytning til desse jobbar organisasjonen saman i tverrfagleg samansette grupper for å løfte fram og teste relevante tiltak. Slik jobbar vi med aktiv forbetring og kompetanseheving i Sikt.

4.1.11 Internkontroll

Sikt byggjer internkontrollen sin på, og arbeider kontinuerleg med, desse fem komponentane som skal støtte opp under måla om målretta og formålstenleg drift, påliteleg rapportering og overhalding av lover og reglar:

- Kontrollmiljø
- Risikovurderingar
- Kontrollaktivitetar
- Informasjon og kommunikasjon
- Oppfølging

Ein del rammeverk, policyar og prosedyrar for internkontroll, blei utvikla ved skipinga av Sikt og i 2022. Det har i 2023 blitt vidareutvikla rammeverk med policyar og prosedyrar på utvalde område.

Økonomi er eit område der det har vore gjort ei større oppdatering av styrande dokument i 2023, men også innanfor informasjonssikkerheit, HMS og porteføljestyring er fleire prosedyrar ferdigstilte i løpet av året.

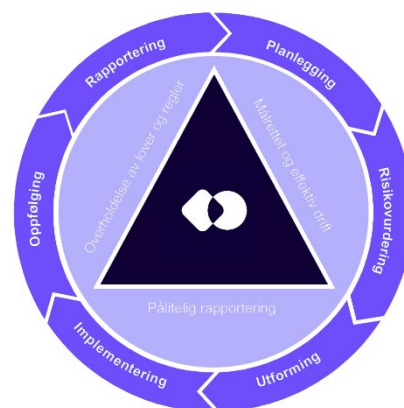
Det har i 2023 vore gjennomførte samtalar med alle seksjons- og produktområdeleiarar for å kartlegge korleis det blir jobba med risikovurderingar, styrande dokument og avvikshandtering i dei enkelte einingane. Dette blir etablert som ein årleg aktivitet for kartlegging av status og forbetring av internkontrollen i Sikt..

4.1.12 Arkiv

Bergenskontoret flytta inn i nye lokale i 2023, og for arkivet har det vore prioritert å klargjere for innflytting. Tidlegare NSD-arkiv inneheldt over 600 hyllemeter med papirarkiv, som det blei vedteke at ikkje skulle takast med til nytt bygg. I denne prosessen har det blitt kassert over 300 hyllemeter papir som ikkje har vore bevaringsverdig, skanna 226 hyllemeter med papir som i ettertid har blitt kasserte, og avlevert 72 hyllemeter i papirformat til Arkivverket.

I 2024 vil skanning, kassering og avlevering av papirarkiv i Oslo- og Trondheim bli prioritert.

Sikt er òg i gang med førebuingar til å ta i bruk saks- og arkivsystemet UH-sak. Endeleg tidspunkt for implementering er førebels ikkje fastsett.

Figur 5: Internkontroll i Sikt

4.2 Fellesføringar frå Regjeringa

4.2.1 Lærlingar og studentar

Sommaren 2023 hadde 48 studentar sommarjobb i Sikt. Etter enda sommarjobb har 30 studentar framleis i deltidsstilling på utvalde produktområde. Dette er ein del av rekrutteringsstrategien som skal sikre oss tilgang på nyutdanna talent.

Sikt hadde ingen lærlingar i 2023. Det kjem av prioriteringar i etableringsfasen i verksemda. Vi har førebudd organisasjonen på å kunne ta imot og rettleie 2 lærlingar frå hausten 2024.

4.2.2 Redusere konsulentbruken

Som leverandør av IT-tenester til kunnskapssektoren har Sikt alltid ein viss del innleigde konsulentar, avhengig av oppdragsmengd og kompetansebehov. Vi skal byggje og rekruttere kompetanse internt der det er nødvendig, og ein reduksjon av konsulentbruk må alltid vegast opp mot smart bruk av marknaden.

Konsulentbistand på administrative oppgåver har ein nedgang på 26 prosent frå 2022. Annan konsulentbruk i Sikt i 2023 har gått opp med 27 prosent om ein samanliknar mot 2022. Auken i konsulentbruken må sjåast i samanheng med nye og store oppdrag for kunnskapssektoren, og konkurransesituasjonen i arbeidsmarknaden. Sidan det her er temporære auka løyvingar, er vi avhengig av å bruke konsulenttenester for å unngå etablering av varige kostnader.

Dei største enkeltpostane er konsulenttenester til utvikling av programvare og IKT-løysingar, og til kjøp av tenester til IKT og driftsoppgåver. Desse er nødvendige for å sikre Sikt si leveransekraft og for å kunne levere på forventningane til kunnskapssektoren og departement. Spesielt for digitaliseringstiltaka med Modernisering av FS, Fremtidens opptak, Identity and Access Management (IAM) og Cris/NVA har det vore behov for temporære aukar i kapasitet og kompetanse.

På område med varige behov vil rekruttering av eigne tilsette vere prioritert over kjøp av konsulenttenester, men arbeidsmarknaden på IT-sida er prega av sterk konkurranse, noko som tidvis gjer at det er krevjande å få tilsett nødvendige ressursar i eigen organisasjon raskt nok. I tillegg vil nokre behov vere av mellombels art for å ta unna dei største toppane i leveransar til sektoren.

	Desember 2022		Desember 2023	
	Prosentandel	Antall	Prosentandel	Antall
Fast tilsette	78 %	361	74 %	381
Mellombels tilsette	6 %	26	7 %	38
Eksterne konsulentar	17%	77*	18 %	94
Totalt	100 %	464	100 %	513

Tabell 3: Oversikt over talet på konsulentar i Sikt desember 2022 og desember 2023

* Talet viser talet på konsulentar i Sikt på gitt tidspunkt. Konsulentane har ulik storleik og varigheit på oppdraga sine, og talet må ikkje forvekslast med årsverk.

I budsjettprosessen for 2024 er det spelt inn behov for 38 nye stillingar. Av desse er 30 meinte å erstatte det som i dag er innleigde konsulentar. Vi ser ei positiv utvikling i marknaden når det gjeld tilgang på spesialistkompetanse innan design og utvikling, og har derfor stor tru på redusert konsulentbruk gjennom rekruttering av fast tilsette i 2024.

Sikt kjøpte konsulenttenester frå kommunikasjonsbransjen for 595 265 kroner i 2023. Sikt's kostnader på denne posten i rekneskapen er alle knytt til grafisk design og utvikling av nettsider eller brukarvennlege tenester for brukarar og kundar. Sikt har ikkje nytta konsulenttenester til mediehandtering eller PR-rådgiving i 2023.

4.2.3 Desentralisert arbeid og leggje til rette for dette der det er formålstenleg

I Sikt har vi gjort oss nyttige erfaringar med desentralisert arbeid i 2023. Vi har tilsett 2 nye medarbeidarar med arbeidsstad Fagernes og Lillehammer, i tillegg til at vi allereie hadde 2 medarbeidarar som jobbar frå Haugesund og Tromsø. Vi har òg 15 medarbeidarar som har inngått mellombels avtale om 50-100 % heimekontor.

Vi erfarer at moglegheita for å tilby desentralisert arbeid opnar opp for tilgang på kompetanse i større grad enn om vi berre kan rekruttere lokalt i dei byane Sikt er lokaliserte. Samtidig er erfaringa vår at det er avgjerande å gjere gode vurderingar i behovskartlegging før rekruttering, om det vil vere formålstenleg å tilby desentralisert arbeid. Vi opplever at det er fleire omsyn å ta for at desentralisert arbeid skal fungere. Dersom andre tilsette i teamet sit lokalisert saman, kan det vere krevjande å få medarbeidarar som jobbar desentralisert godt inkludert i teamet. Dersom medlemmene i teamet er lokalisert fleire plassar opplever vi at det fungerer betre, samtidig som det krev at den som jobbar desentralisert er sjølvstendig, erfaren og tek initiativ til å byggje relasjonar. Det er meir krevjande å byggje relasjonar digitalt og det opplevast utfordrande å få til ein godt sosial fellesskap, spesielt dersom medarbeidaren er nyttilsett. Vi opplever at medarbeidarar som har jobba frå eit av kontorstadene våre frå før, som har etablert eit nettverk og god verksemdsforståing, lettare får til å jobbe desentralisert.

Medarbeidarar som jobbar desentraliserte og leiarane deira gir òg tilbakemelding om at dei saknar felles retningslinjer på ein del område. Det handlar om innkjøp og distribusjon av utstyr, leie av kontor, prinsipp for nærvær og reising til/frå kontorstadene våre og dessutan felles tilnærming til korleis ein skal inkludere medarbeidarar som jobbar desentralisert. Det gjeld både sosial inkludering og fagleg i form av ramar for god møtekultur og faglege nettverk. Dei opplever at hybride møte fungerer svært dårleg.

Å leie medarbeidarar som jobbar desentralisert opplevast likt som å leie medarbeidarar på andre kontorstader eller heimekontor. Nokre seksjonar og team er relativt samlokaliserte, og då blir det ein del omsyn å ta og behov for tilpassingar dersom dei som jobbar desentraliserte eller heimanfrå er i mindretal. Det kan gå utover den sosiale og faglege fellesskapen.

Samanfatta kan vi seie at det er avgjerande å gjere ei god vurdering av fordelar og ulemper med desentralisert arbeid før dette blir tilbode, retningslinjer for korleis vi legg til rette for desentralisert arbeid må utarbeidast og vi må gi leiarar gode rammevilkår for å utøve fjernleiing uavhengig av om medarbeidarar jobbar desentraliserte eller frå andre kontorstader. Det er òg avgjerande at medarbeidarar har arbeidserfaring frå før og er sjølvstendig, og dessutan at fleire i teamet/seksjonen jobbar distribuert.

4.3 Andre krav

4.3.1 Sikkerheit og beredskap

Sikt gjennomførte i april 2023 ei varslingsøving for beredskapsleiinga med støttegrupper. Sikt si beredskapsleiing var fulltalig i tre byar på kort tid og vi er i stand til å mobilisere ved krise.

I november 2023 gjennomførte vi ei beredskapsøving for beredskapsleiinga, scenarioet blei gjennomført via øvingsverktøyet vårt frå Secure Practice og hadde to mål:

Mål 1: auka medvit blant toppleiarnivået om problemstillingar, rollekort, beredskapsplan ved ein krisesituasjon som truar Sikt sine tenester.

Mål 2: øve på forståing av å handtere låg gradert informasjon (B) i ein krisesituasjon.

Evalueringsrapport er skriven og tiltak blir følgt opp.

Sikt har etter oppdrag frå KD gjennomført verddivurdering på dei tenestene som er definerte som mest kritiske: Forskingsnett, Feide, FS (Felles studentsystem) og Sigma2.

4.3.2 Informasjonssikkerheit og personvern

Sikt har utarbeidd og implementert styrande, gjennomførande og kontrollerande del av leiingssystemet for informasjonssikkerheit og personvern. Som eit ledd av implementeringa har vi 2023 gjennomført ei læringsreise for produktområdeleiarane for å skape medvit og djupare forståing for krava til arbeidet med informasjonssikkerheit og personvern som ligg til rolla.

Vi gjennomfører overordna risikovurderingar for informasjonssikkerheit og personvern i verksemda, og følgjer opp dei tilrådingane som kjem etter HK-dir sine gjennomgangar på området. I tråd med den kontrollerande delen av leiingssystemet blei gjennomgangen til leiinga gjennomført i oktober 2023. Gjennomgangen til leiinga inneber at leiinga årleg skal gå gjennom tryggingsmål, tryggingstrategi og organisering av informasjonssystema. Leiinga skal kontrollere at desse er i samsvar med behovet for verksemda og eventuelt oppdatere mål, strategi og organisering. Forslag til årsplan for arbeidet med informasjonssikkerheit blei lagt fram, justert og vedteke.

Ut frå gjennomgangen til leiinga kom det òg eit satsingsforslag for kommande år for å styrkje den operative tryggleiken. Vi ser behovet for å jobbe aktivt for å redusere kompleksitet. Satsingsforslaget på intern tryggleik inneber å betre kunne møte utfordringane i framtida ved å styrkje intern tryggleik både på teknisk tryggingskompetanse og teknisk rådgivingskompetanse.

4.3.3 Oppfølging av FNs berekraftsmål

Sikt har i 2023 hatt fokus på følgjande aktivitetar i berekraftsarbeidet vårt:

- Etablere oversikt over rammeverk og krav til grunnlag for rapportering knytt til berekraft
- Informere om, marknadsføre og skape engasjement rundt berekraft på naturlege møteplassar og i ulike forum internt og eksternt
- Ta nødvendig initiativ til dialog og samarbeid med eksterne samarbeidspartnarar rundt erfaringsutveksling og kompetansedeling
- Vurdere behovet for kompetanseutvikling knytt til berekraft i Sikt
- Gjennomføre berekraftsmånad internt i november, der ei rekkje tema frå grønt IT til arbeidshelse blei behandla

Vi har òg kartlagt moglege digitale plattformer for klimarekneskap, vore i dialog med andre liknande verksemdar, delteke på kortare kurs i ulike tema som klimarekneskap, etikk i leverandørkjeda, miljø- og klimakrav i innkjøp og liknande.

Sikt starta mot slutten av 2023 arbeidet med å jobbe fram ein berekraftsstrategi, som skal koplast opp mot verksemdsstrategien vår. Her vil vi avdekkje kva som er mest vesentleg for Sikt gjennom ein vesentlegheitsanalyse, og knytte dette arbeidet opp mot European Sustainability Reporting Standards (ESRS) og fastsetjing av berekraftsmål. Arbeidet blir planlagt ferdigstilt våren 2024.

4.3.4 Lønns- og arbeidsvilkår

Sikt har fokus på å sikre våre tilsette gode lønns- og arbeidsvilkår. Vi samarbeider godt med dei tillitsvalde om korleis vi kan jobbe systematisk med overvaking av lønnsutviklinga i organisasjonen. Vi lagar årleg rapportar på lønnsamansetjing, som gir eit godt utgangspunkt for å vurdere om det er grupper av tilsette som bør prioriterast i lønnsforhandlingar.

Sikt set krav til arbeidsvilkår i innkjøpsprosessane våre, inkludert krav til etterleving av ILO-konvensjonar i relevante kontraktar. Dette gjeld særleg for innkjøp der det er ein potensiell risiko for sosial dumping eller brot på arbeidsvilkår.

For å styrkje dette arbeidet har Sikt inngått samarbeid med Factlines, som hjelper oss i å overvake og verifisere at leverandørane våre etterlever både miljømessige og arbeidsrelaterte forplikingar. Dette er ein integrert del av arbeidet vårt for å fremje ansvarleg forretningspraksis og berekraftig utvikling.

4.3.5 Likestilling og mangfald

Sikt er oppteken av å spegle mangfaldet i befolkninga, og arbeider aktivt med tiltak for å rekruttere breitt og mangfaldig på alle nivå i organisasjonen. I alle kunngjorde stillingar blir gjorde tydeleg at alle er velkomne, uavhengig av etnisitet, religion, kjønn, alder, seksuell orientering, funksjonsevne og livserfaring. Sikt vil leggje til rette for og gjere nødvendige tilpassingar, slik at alle tilsette skal kunne gjere ein god jobb.

Sikt jobbar aktivt med å sikre likestilling på alle nivå i verksemda. 41 prosent av alle fast tilsette i Sikt var kvinner ved slutten av 2023, og kvinneandelen både på leiarnivå 2 og 3 er 50 prosent. Ved utgangen av 2023 utgjer kvinners årslønn i Sikt 95 prosent av menns lønn, noko som er mykje betre enn landsgjennomsnittet for 2022 på 87 prosent. Lønnskilnadene kjem først og fremst av at det er fleire menn i høgtlønte teknologistillingar i Sikt. Innanfor kvar enkelt stillingskategori ser vi ingen signifikante skilnader mellom kjønn.

I Sikt har vi medarbeidarar med statsborgarskap frå 15 ulike land, og desse utgjer 6 prosent av alle faste tilsette i verksemda. Av nytilsette i 2023 har 13 prosent utanlandsk statsborgarskap.

4.3.6 Klima og miljø

Sikt jobbar aktivt med huseigarane våre på alle tre lokasjonar for å få god oversikt over energiforbruk og diskuterer jamleg tiltak for energieffektivisering. Reduksjon av energiforbruk er eit viktig bidrag til FNs berekraftsmål nr. 7 "Ren energi til alle". Auka elektrifisering krev meir energi, og rein energi blir ein større knappleiksfaktor. Effektiv energibruk i kontorbygga våre blir derfor rekna som eit viktig bidrag frå Sikt. I kontorprosjektet der vi skaffar nye leigeavtalar i Trondheim og Oslo stiller vi strenge krav til berekraft og miljø. Dette gjeld både energiforbruk og gjenbruk.

4.3.7 Oppfølging av Strategi for digital omstilling i universitets- og høgskolesektoren 2021-2025

Gjennom porteføljestyringa har Sikt ei sentral rolle i oppfølging av strategi og handlingsplan for digital omstilling i universitets- og høgskolesektoren. Porteføljestyringa for Sikt har i tillegg til styringa i Sikt, eit tett samarbeid med HK-dir, og eit eksternt grensesnitt til sektoren gjennom Samstyringsmodellen. På den måten bidreg Sikt til oppfølging av strategi og handlingsplanar utover eiga verksemd.

Langtidsplanen for fellestenester blir tilrådd av Digitaliseringsstyret, og legg til rette for god styring om felles strategiske prioriteringar for sektoren, og dessutan føreseielegheit om økonomi og endringar i

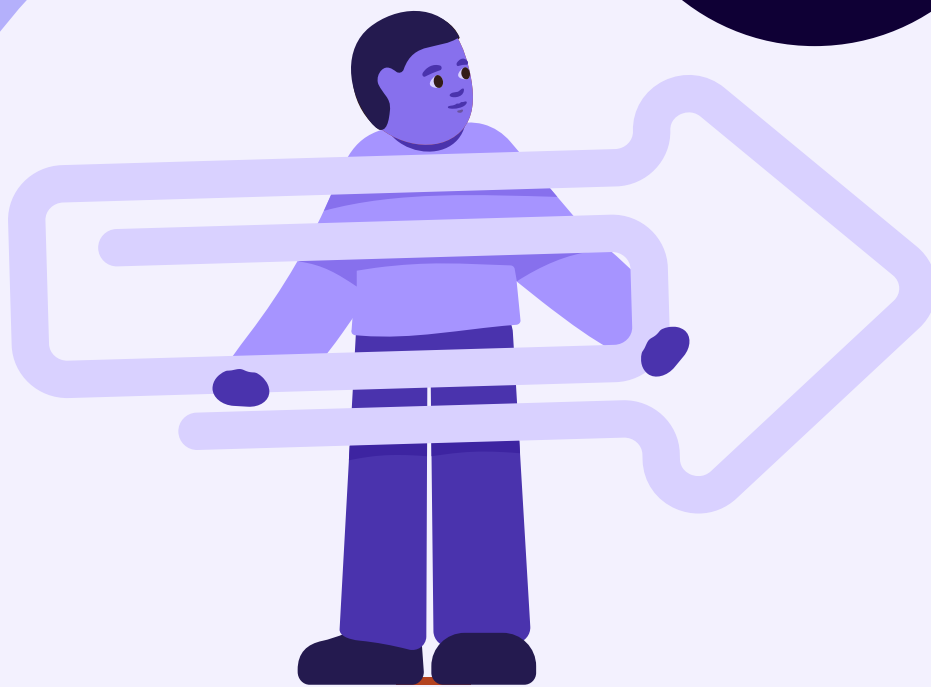
produktporteføljen. Tertialvis rapportering i Samstyringsmodellen bidreg til felles oversikt og kontroll på måloppnåing, økonomi og risiko.

I 2023 har det vore utarbeidd ein tilstandsrapport for digital omstilling. HK-dir har vore ansvarleg og Sikt har bidrege til spørjeskjema, bruksstatistikk for fellestenester og utarbeidde statusrapport for fellestiltaka i handlingsplanen.

Sikt er òg, saman med dei andre etatane på utdanningsområdet, HK-dir, Udir, Nokut og Statped, med i etatsgruppe for digital transformasjon i utdanningssektoren. Denne gruppa har fokus på å bidra med eit heilskapsperspektiv på den digitale utviklinga i utdanningssektoren.

Sikt har saman med Forskingsrådet og HK-dir halvårlege møte der forskingsdelen av strategien står i fokus. Det er òg samarbeid mellom Sikt og Forskingsrådet knytt til Nasjonalt kunnskapsarkiv (NVA), Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB) og på forskingsdataområdet, der løysingar for lagring, deling og tilgjengeleggjerings av forskingsdata, og dessutan datahandteringsverktøy, er viktige tema.

5

Vurdering av
framtidutsikter

5.1 Generelt

Strammare økonomi i UH-sektoren, og fleire større nye løysingar skaper press på mottakskapasiteten. Dette gjer at ein ønskjer å fullføre det som er sett i gang, før nye større tiltak blir sette i gang. Vi opplever samtidig stor etterspurnad etter vidareutvikling og nye tenester frå brukarar, mellom anna er KI ein drivar av det.

Det er sett i gang ei vurdering av kva tenester som skal vere obligatoriske for dei 21 statlege universiteta og høgskulane. Dette blir ei viktig avklaring som kan skape betre og meir stabile rammer, men som også kan få større økonomiske konsekvensar for dei som blir igjen viss mange vel å trekkje seg ut av dei tenestene som ikkje vil bli definert som obligatoriske.

Utviklinga av etter- og vidareutdanning (EVU) og livslang læring går sakte. Sikt tek vidare initiativ mot å få til løysingar som kan samle data om tilbod og data om etterspurnad av utdanning. Ein nasjonal infrastruktur for mikrokvalifikasjonar legg vi òg inn som del av dette. Partane i arbeidslivet er sterke pådrivarar for ei slik satsing. Vi planlegg eit oppdatert satsingsforslag, dette er eit område eigna for offentlig – privat samarbeide.

Det er eit auka samarbeide med Utdanningsdirektoratet om fellestenester for skulesektoren. Det er inngått avtale om å utvikle ein tenestekatalog for digitale undervisningsressursar, som også skal supplerast med ulike støttetjenester.

Vi opplever utfordringar med deltakinga vår i EU finansierte prosjekt på grunn av underdekninga av faktiske kostnader. Sikt er ikkje ein del av kompensasjonsordninga. Vi har dialog med NFR og KD om dette.

Å tiltrekkje og behalde talent innan IT og teknologi vil vere ei stadig større utfordring. For å møte denne utfordringa, vil vi intensivere arbeidet vårt med å tiltrekkje oss både unge og erfarne talent, og viktigast av alt, behalde dei vi allereie har. Seksjonsleiarane i Sikt vil spele ei sentral rolle i dette arbeidet, med eit hovudansvar for å rekruttere og utvikle folk og team. Dette omfattar både fagleg utvikling og ferdigheiter i å skape resultat gjennom gode teamrelasjonar.

5.1.1 Utdanning og administrasjon

Innanfor utdanning og administrasjon er store delar av produktporteføljene under fornying. Det kjem av at store eigenutvikla produkt som FS (Felles studentsystem) og opptaksløysingane har nådd si levetid. Samtidig er kontraktane på fleire sentrale produkt innkjøpte i marknaden i ferd med å gå ut. Det går derfor føre seg fleire store innkjøpsprosessar. Dei mange moderniseringsløfta vil framleis binde mykje kapasitet både hos Sikt og institusjonane i to–tre år til. Vi vil derfor vere restriktive med å setje i gang nye tiltak i denne perioden.

At nesten heile porteføljen må fornyast omtrent samtidig, er krevjande å handtere, men gir samtidig store høve til å skape nye og betre løysingar for brukarane. T.d. kan vi gi brukargruppene felles brukarflater på tvers av produkt, slik at dei ikkje treng ta omsyn til så mange system. Gjennom meir standardisering av kva teknologiar vi bruker, og korleis vi utviklar og koplar saman dei ulike systema, kan vi òg levere meir kostnadseffektivt. Ein porteføljestrategi som skal bidra til å realisere nemnde meirverdiar, vil bli ferdigstilt i 2024.

Produktgruppa vi kallar nasjonale register, har ei spesiell rolle i porteføljen. Gruppa omfattar m.a. Nasjonal vitnemålsdatabase, Vitnemålsportalen og det kommande Utdanningsregisteret. Desse registera er

grunnleggjande infrastruktur for heile kunnskapssektoren, godt forankra i internasjonale standardar og samarbeid. Registera gjer det mogleg å automatisere eller forenkla mange typar prosessar både i sektoren og samfunnet elles, og vil i tillegg vere det viktigaste bidraget styresmaktene har til å få realisert ei digital kompetanseplattform for livslang læring. Vi meiner det ligg godt til rette for at ei slik plattform kan realiserast som eit samarbeid mellom offentlege og private aktørar.

I dag er universitet og høgskolar den desidert største kundegruppa på området, og vi har eit velutvikla samarbeid og nettverk med både statlege og private universitet og høgskular. Fleire av løysingane våre er laget primært for større institusjonar og er ikkje like formålstenlege for fagskular og andre mindre institusjonar. Når vi moderniserer produkta våre, prøver vi å gjere det slik at det blir lettare for oss å tilby applikasjonar skreddarsydde òg for fagskulane. Nokre tenester vil vi òg kunne tilby overfor grunnopplæringa. Parallelt med moderniseringsløpa vil vi derfor halde fram med å styrkje nettverket med aktørane innanfor grunnopplæringa og høgare yrkesfagleg utdanning, med sikte på å etter kvart tilby fleire IT-løysingar og andre tenester til desse kundegruppene.

5.1.2 Forskings- og kunnskapsressursar (FK)

Utfordringa framover blir å vidareutvikle forskingsinfrastrukturen Sikt leverer, på ein måte som sikrar at forskingsutførande institusjonar og offentlege etatar ønskjer å bruke løysingane våre for å dele og tilgjengeleggjere data til forskings- og analyseformål, slik m.a. Statistisk sentralbyrå og delar av forskingsmiljøa har gjort i meir enn 50 år. Skal vi lykkast som Kunnskapssektorens tenesteleverandør, må utnyttingsgrada aukast uavhengig av kven som finansierer tenestene. På nokre område, t.d. på bibliotek- og personvernområdet, har vi lykkast svært godt. På andre område er kunnskapen om kva Sikt kan bidra med, ikkje god nok og moglegheitsrommet urealisert.

Den største usikkerheitsfaktoren for brorparten av leveransane i FK er knytt til finansiering og finansieringsmodell.

Sikt jobbar med å auke inntektsgrunnlaget, t.d. ved å søkje samarbeid både nasjonalt og internasjonalt, for å sikre finansiering til å vidareutvikle dei produkta og tenester vi leverer som ein del av oppdraga våre frå KD og sektorane. Kriteriet for å delta i slike satsingar er alltid at dei skal gi gevinst for forskingsmiljøa i Noreg, og byggje opp under produkt og tenester vi allereie leverer til sektorane. Sikt held oppe den omfattande internasjonale verksemda si, og held fram med å vere ein pådrivar for internasjonal koordinering og samordning innanfor forskingsinfrastrukturfeltet. Sikt er sentralt plassert i det arbeidet som går føre seg internasjonalt, for å etablere digitale løysingar og forvaltningsplanar som skal gjere det lettare og meir attraktivt for kvar enkelt forskar å dele forskingsresultat og data, og for å nå ambisjonane om større openheit og meir deling i forskinga. Deltaking i EUs program kjem likevel med ein stor meirkostnad som Sikt som pr. i dag ikkje får dekt gjennom stimuleringsmidlar frå Kunnskapsdepartementet, eller Noregs forskingsråd. For Sikt er dette ei utfordring.

Skal Sikt lykkast som leverandør av tidsmessig relevante og analyseklare data og støttetjenester til forskingsmiljøa i Noreg i åra som kjem, krev det at vi samarbeider tett med forskingsmiljøa og relevante dataproducentar for å realisere ei best mogleg arbeidsdeling og fremje datadriven forskning og undervisning. Det krev òg at vi er i kunnskaps- og kompetansefronten på ei rekkje område, inkludert digitalisering, utviklinga i statistiske metodar, data og lovverket som gir rammar for bruk og deling av forskingsresultat og data – nasjonalt og internasjonalt. Samstyringsmodellen og etableringa av porteføljestyra og produktråd mogleggjer det på ein ny måte, ved å formalisere samarbeidet om fellestenester og leggje til rette for brukarmedverknad på ulike nivå. Skal vi lykkast i praksis krev det omfattande og tillitsfullt samarbeid mellom aktørane.

5.1.3 Data, sikkerheit og infrastruktur

Vi ser med optimisme på framtida innan data og infrastruktur, støtta av ein historisk trend med aukande utbreiing og bruk av produkta våre. Vi forventar at denne trenden vil halde fram, drive av målretta innsats for å fremje kjennskapen til produkta våre i kunnskapssektoren og kontinuerleg forbetre dei i takt med dei aukande forventningane til kundane.

Ein viktig faktor som vil påverke dei framtidige prioriteringane våre, er den raske utbreiinga av generativ kunstig intelligens (KI), og spesielt utviklinga innan multimodal generativ KI. Vi anerkjenner at desse kraftige verkøya vil påverke arbeidsprosessane både internt og hos kundane våre, og dermed påverke funksjonaliteten og brukargrensesnittet i produkta våre. Vi har allereie byrja å rekruttere for å byggje opp eit KI-team som vil leie oss gjennom denne utviklinga.

Det nylege prosjektet vårt, Sikt KI-chat, er eit døme på korleis vi utnyttar desse nye teknologiane. Sidan oppstarten i 2023, har dette verktøyet raskt blitt populært og bruken har vakse eksponentielt både internt og blant dei 25 kundane våre. Dette er berre ein forsmak på dei kraftige verkøya vi forventar å sjå i dei kommande åra.

Sikkerheit er eit gjennomgåande tema i mange av produkta våre. Vi ser stadig større utbreiing av produkt som Forskingsnett, Cybersikkerheitssenteret, Feide, Felles IAM, CNaas og utviklings- og driftsplattforma vår Platon. Alle desse bidreg til auka informasjonssikkerheit. Vi vil intensivere søkjelyset vårt på korleis desse produkta kan byggje på kvarandre for å forbetre informasjonssikkerheita.

Neste generasjon forskingsnett vil vere ei sentral satsing dei neste to åra. Forskingsnett blir stadig meir integrert med dataintensive forskingsinfrastruktur, noko som gir nye moglegheiter for strøyming av store datamengder og skaper auka redundans i eit tryggingsspektiv.

Cybersikkerheitssenteret vil halde fram med å utvikle seg for å handtere det stadig meir avanserte trusselbiletet. Riksrevisjonens rapport har klargjort fleire område som krev auka merksemd, og det vil vere behov for ytterlegare investeringar for å halde tritt med trusselaktørane.

Å styrkje det internasjonale engasjementet vårt er òg viktig, gitt at dei europeiske partnerane våre står overfor mange av dei same utfordringane som oss. Vi vil intensivere den internasjonale innsatsen vår gjennom både NORDUnet og GÉANT. Denne internasjonale tilnærminga vil vere eit viktig bidrag til den framtidige utviklinga vår.

5.1.4 Sigma2

Moderne forskning genererer store mengder data og krev svært store rekne- og lagringskapasitetar. Det er viktig for norske forskarar å få tilgang til elektronisk infrastruktur på høgt internasjonalt nivå for å vere konkurransedyktige. Den eksterne evalueringa av selskapet frå 2019 peika på at nivået på finansiering av e-infrastruktur må aukast. I 2023 reduserte dei fire partneruniversiteta finansieringa frå 100 millionar kroner til 53 millionar, og selskapet er dialog med KD og Forskingsrådet om framtidig finansiering.

Hovudoppgåva for Sigma2 AS framover vil framleis vere å komme utfordringane i møte og krava for infrastruktur som kjem frå dei ulike forskingsgruppene i Noreg, i tillegg til å sørgje for at Noreg står fram som ein attraktiv samarbeidspartner innanfor e-infrastruktur i Europa. Det er viktig for selskapet å sørgje for optimal drift og fordeling av ressursar. Sigma2 skal vere ein pådrivar for å kunne tilby ein framifrå e-infrastruktur for forskarar.

6

Årsregnskap

6.1 Ledelseskommentar til regnskapet for 2023

6.1.1 Formål

Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør er organisert som et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet (KD). Sikt ble etablert 1.januar 2022, og er en sammenslåing av tidligere Unit, Uninett AS og NSD AS. Oppdraget til Sikt er å bidra til at brukere og kunder i Kunnskapssektoren når sine mål, ved å levere stabile og verdiøkende fellestjenester. Sikt skal tilby fellestjenester som gir gode brukeropplevelser, og som oppfyller de overordnede målene om digitalisering, datadeling og åpen forskning.

6.1.2 Regnskapsavleggelse

Det bekreftes herved at årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet, samt krav fra KD og i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Årsregnskapsrapporten for 2023 gir et dekkende bilde av regnskapsførte inntekter, utgifter, eiendeler og gjeld. Riksrevisjonen er Sikts revisor.

6.1.3 Vurdering av drift i perioden

Siden etableringen av Sikt i 2022 har det vært behov for samkjøring av de tre opprinnelige virksomhetene til én. De største organisasjonsendringene ble gjennomført ved sammenslåing, og de tre avdelingene for Virksomhetsstyring, Organisasjonsutvikling og Kunde og Kommunikasjon ble slått sammen til én divisjon 1. november 2023. Intern omorganisering av denne divisjonen på seksjonsnivå pågår og planlegges å være ferdigstilt innen 1. mars 2024. Formålet er mer helhetlig styring, samhandling og effektiv utnyttelse av Sikts fellesfunksjoner. Dette understreker at Sikt fortsatt har pågående aktiviteter for å sikre en smidig og velfungerende virksomhet. I 2024 fortsetter derfor arbeidet med kontinuerlig utvikling av felles organisasjonskultur, arbeidsmetoder og rutiner.

6.1.4 Sikts økonomiske situasjon

Sikt sitt budsjett for 2023 ble vedtatt med et forventet merforbruk på 38,3MNOK. Merforbruket var i hovedsak knyttet til strategiske satsninger. Gjennom 2023 ble det gjennomført to prognoser som begge viste et forventet merforbruk som var lavere enn planlagt. En sammenligning av inntekter og kostnader mot 2022 viser likevel at Sikt har høyere aktivitet i 2023. Dette er som forventet da 2022 var et oppstartsår for Sikt.

Sikt samarbeider med sektoren om finansiering av utviklingstiltak. Dette innebærer at sektoren bidrar med 40MNOK per år, der den økonomiske rammen og anvendelsen av midlene besluttes av det sektor-sammensatte Digitaliseringsstyret. Tiltak prioriteres og følges opp via samstyringsmodellen.

Tidligere omtalt systemgjennomgang og vurdering av egenutviklet programvare i henhold til SRS 17 er gjennomført i forbindelse med avleggelse av årsregnskap for 2023. Endringer av prinsipper er omtalt i prinsippnoten til årsrapporten for 2023.

Den økonomiske situasjonen vurderes som tilfredsstillende.

6.1.5 Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Resultatet og budsjettoppfølgingsrapporten for 2023 viser et merforbruk på 24,18 mill. kroner. Merforbruket dekkes i sin helhet av opptjent virksomhetskapi- tal.

Avviket mellom budsjett og regnskap på 14,1 MNOK skyldes i all hovedsak mindre lønnskostnader enn budsjettet. Sikt har ikke klart å få ønsket nettoøkning i fast ansatte som lagt til grunn i budsjettet. En lavere takt på nyansettelser har medført lavere aktivitet enn planlagt, og man har forskjøvet oppgaver og inntekt til senere perioder.

6.1.6 Omtale av utviklingen i bevilgningsfinansiert aktivitet

Sikt inntektsfører bevilgninger i takt med at oppgaver utføres og kostnader påløper og har ved avleggelse av årsregnskap 2023 inntektsført 93% av de tildelte mid- ller for 2023. Av bevilgningen på 244,5 MNOK er 16,86 MNOK «avsetninger til andre formål» pr 31.12.2023. Avsetning til andre formål: Gjelder gjenstående leve- ranser på Fremtidens Opptak og utdanningsregister. Dette utgjør 7% og anses å være på et hensiktsmessig nivå. Det er ikke gjort avsetninger til investeringer.

6.1.7 Investeringer i perioden

Det er i 2023 kun foretatt mindre investeringer til IT-utstyr og inventar i forbindelse med nye kontor- lokaler i Bergen. Planlagte investeringer fremover vil primært være regelmessig fornying av IT-utstyr og inventar. For 2024 og 2025 er det også planlagt inves- teringer til oppgradering av det nasjonale forsknings- nettet.

Roar Olsen
Direktør

Lars Petter Mengshoel
Seksjonssjef Økonomi

Alle tall
er oppgitt i
1 000 kr

*dersom ikke annet
er særskilt opplyst*

Resultatregnskap

	Note	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	199 838	166 993	RE.1
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	32 839	18 892	RE.3
Inntekt fra gebyrer	1	0	0	RE.2
Salgs- og leieinntekter	1	529 511	515 859	RE.5
Andre driftsinntekter	1	131	59	RE.6
Sum driftsinntekter		762 320	701 803	RE.7
Driftskostnader				
Varekostnader		336 611	287 446	RE.9
Lønnskostnader	2	370 522	340 037	RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	7 936	7 028	RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	0	0	RE.13
Andre driftskostnader	3	71 540	69 520	RE.10
Sum driftskostnader		786 609	704 032	RE.14
Driftsresultat		-24 290	-2 228	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6	106	57	RE.16
Finanskostnader	6	0	0	RE.17
Sum finansinntekter og finanskostnader		106	57	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		-24 184	-2 172	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I	5 174		RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	19 010	2 172	RE.26
Sum avregninger og disponeringer		24 184	2 172	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9			RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9			RE.30
Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Tilskudd til andre	10	32 250	35 283	RE.33
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		32 250	35 283	RE.32
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0	RE.34

Balanse

Note 31/12/2023 31/12/2022 Referanse

EIENDELER

A. Anleggsmidler

I Immaterielle eiendeler

Programvare og lignende rettigheter	4	32 218	872	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4	0	33 979	AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		32 218	34 851	AI.1

II Varige driftsmidler

Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5		0	AII.01
Maskiner og transportmidler	5			AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	23 740	14 568	AII.03
Anlegg under utførelse	5			AII.04
Infrastruktureiendeler	5			AII.06
Sum varige driftsmidler		23 740	14 568	AII.1

III Finansielle anleggsmidler

Investeringer i aksjer og andeler	11	5 228	5 228	AIII.03
Obligasjoner			0	AIII.04
Andre fordringer	11A	8 312	8 611	AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		13 540	13 839	AIII.1
Sum anleggsmidler		69 499	63 258	AIV.1

B. Omløpsmidler

I Beholdninger av varer og driftsmateriell

Beholdninger av varer og driftsmateriell	12			BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0	BI.3

II Fordringer

Kundefordringer	13	34 178	34 045	BII.1
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	8 019	10 692	BII.3
Andre fordringer	14	13 750	6 442	BII.2
Sum fordringer		55 947	51 179	BII.4

III Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	233 770	285 566	BIV.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	17			BIV.2A
Andre bankinnskudd	17			BIV.2B
Kontanter og lignende	17			BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		233 770	285 566	BIV.4
Sum omløpsmidler		289 717	336 745	BIV.5
Sum eiendeler drift		359 216	400 003	BIV.6

IV Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer

Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	9			BV.01
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0	BV.1A
Sum eiendeler		359 216	400 003	BV.1

Balanse forts.

Note 31/12/2023 31/12/2022 Referanse

STATENS KAPITAL OG GJELD

C. Statens kapital

I Virksomhetskapskapital

Innskutt virksomhetskapskapital	8	8 000	8 000	CI.01
Opptjent virksomhetskapskapital	8	159 911	178 921	CI.03
Sum virksomhetskapskapital		167 911	186 921	CI.1

II Avregninger

Avregnet bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)	15 I	0	5 174	CII.02
Sum avregninger		0	5 174	CII.1

III Utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	1 395	2 657	CIII.01
Ikke inntektsført bevilgning	15 III	16 861	5 522	CIII.02
Sum utsatt inntektsføring av bevilgning (nettobudsjetterte)		18 256	8 179	CIII.1A
Sum statens kapital		186 167	200 274	SK.1

D. Gjeld

I Avsetning for langsiktige forpliktelser

Avsetninger langsiktige forpliktelser	19			DI.01
Sum avsetning for langsiktige forpliktelser		0	0	DI.3

II Annen langsiktig gjeld

Øvrig langsiktig gjeld				DII.01
Sum annen langsiktig gjeld		0	0	DII.1

III Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld		32 225	52 973	DIII.1
Skyldig skattetrekk		15 629	13 674	DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		11 473	13 737	DIII.3
Avsatte feriepenger		31 920	28 592	DIII.4
Ikke inntektsført tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	-4 589	7 010	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	49 839	45 748	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18	31 834	32 076	DIII.6
Sum kortsiktig gjeld		168 330	193 810	DIII.7
Sum gjeld		168 330	193 810	DIII.9
Sum statens kapital og gjeld drift		354 497	394 084	CD.1

IV Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer

Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)	10A,10B	4 720	5 920	DIV.01
Gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				DIV.02
Sum gjeld vedrørende tilskuddsforvaltning og andre overføringer		4 720	5 920	DIV.1
Sum statens kapital og gjeld		359 216	400 004	SKG.1

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter 31/12/2023 31/12/2022 Budsjett 2024 Referanse

Innbetalinger				
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	201 979	162 871	257 775	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	0	0	0	KS.1B
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	555 169	476 300	619 624	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer	2 252	28 422	29 611	KS.6
innbetaling av refusjoner	9 097	8 994	8 000	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	301 920	277 268	300 000	KS.9A
andre innbetalinger	232		0	KS.10
Sum innbetalinger	1 070 648	953 855	1 215 010	KS.INN
Utbetalinger				
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	375 703	316 971	439 846	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	733 382	604 485	782 903	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	5 626	-6 115	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	0	4 600	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter	0	0	0	KS.14B
andre utbetalinger	3 514	27 535	0	KS.15
Sum utbetalinger	1 118 224	947 476	1 222 749	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	-47 576	6 380	-7 739	KS.OP
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	0	0	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-14 475	-13 310	0	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)	5	57	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)	0	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-14 470	-13 253	0	KS.INV
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
innbetalinger av virksomhetskapital (+)	0	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskapital (-)	0	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	KS.FIN
Kontantstrømmer knyttet til overføringer				
innbetalinger fra fagdepartementet til tilskudd til andre (+)	42 500	37 008	44 000	KS.3
innbetalinger fra andre departement til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3C
innbetalinger fra andre virksomheter til tilskudd til andre (+)	0	0	0	KS.3D
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	-32 250	-35 283	-44 000	KS.14BI
skatter, avgifter og gebyrer direkte til statskassen (+)	0	0	0	KS.3A
avregning med statskassen vedrørende innkrevingsvirksomhet (-)	0	0	0	KS.3B
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	10 250	1 725	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	0	KS.24A
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	-51 796	-5 149	-7 739	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	285 566	290 715	233 770	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	233 770	285 566	226 031	KS.BEH

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter

31/12/2023 31/12/2022 Budsjett 2024 Referanse

* Avstemming

avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	-5 174		KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapsital)	-19 010	-2 172	KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	KS.28
ordinære avskrivninger	7 936	7 028	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0		KS.30
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	0	-13 310	KS.34
endring i statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-1 262	-1 462	KS.37
endring i ikke inntektsført bevilgning	11 339	9 229	KS.40
endring i beholdninger av varer og annet driftsmateriell	0	0	KS.38
endring i kundefordringer	4 631	-27 398	KS.39
endring i leverandørgjeld	-20 748	33 402	KS.42
endring i ikke inntektsført tilskudd og overføringer	-11 598	-9 530	KS.40A
effekt av valutakursendringer	0	0	KS.43
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	14 470	0	KS.46
poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	122	0	KS.48
endring i andre tidsavgrensningsposter	-28 282	10 592	KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	-47 576	6 380	KS.AVS

6.2 Prinsippnote - SRS

6.2.1 Generelt

Etablering av Sikt - Kunnskapssektorens tjenesteleverandør

Sikt – Kunnskapssektorens tenesteleverandør ble etablert 1. januar 2022 gjennom en sammenslåing av NSD (Norsk senter for forskingsdata AS), Uninett AS og Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning. Sikt er organisert som et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

Siden dette er en omorganisering der staten i realiteten er 100 % eier av alle de tre sammenslåtte enhetene både før og etter sammenslåingen, har vi lagt til grunn at sammenslåingen regnskapsføres til kontinuitet. Alle eiendeler og all gjeld videreføres med bokførte verdier i det nye forvaltningsorganet Sikt.

Unit (Sikt fra 01.01.2022) eide før omorganiseringen 100 % av aksjene i begge selskapene. Omorganiseringen skjedde ved at aksjeselskapene ble oppløst og avvirket etter aksjeloven kapittel 16, der Sikt overtok alle eiendeler, gjeld og all aktivitet i selskapene. Beslutningene om oppløsning ble fattet i selskape-

nes generalforsamlinger i 2021, mens avviklingene skjedde i 2022.

Regnskapsmessig kontinuitet er lagt til grunn ved sammenslåingen pr. 01.01.2022 med følgende unntak:

- Vi har beregnet verdien på fleksisaldo og ferie tilgode for ansatte fra de to aksjeselskapene og ført dette som kortsiktig gjeld i åpningsbalansen slik det følger av SRS 25.

Det har vært ulik praksis i de tre sammenslåtte enhetene vedrørende regnskapsføring av kjøpt bistand ved utvikling av programvare. Vi har i 2023 gjort en vurdering av balanseført programvare som er overført fra NSD AS og Uninett AS og gjennomført en prinsippharmonisering vedrørende balanseføring av programvare. Gjennomgangen har ikke medført endringer i åpningsbalansen som ble fastsatt per 01.01.2022.

Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

6.2.2 Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Alle aktiviteter som årets grunnbevilgning er ment til å finansiere er utført pr. 31.12 og grunnbevilgning fra departementet er dermed ansett som opptjent. Bevilgning knyttet til konkrete oppgaver som ikke er gjennomført på balansedagen, er klassifisert som ikke inntektsført bevilgning, og presentert i [del III i note 15](#).

Overskudd fra bevilgningsfinansiert aktivitet er presentert som Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet i [del C Statens kapital i balansen](#). Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen, er presentert som annen kortsiktig gjeld på regnskapslinjen ikke inntektsført tilskudd og overføringer i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

I henhold til SRS 10, punkt 13 skal den delen av bevilgningen som benyttes til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler som balanseføres, ikke inntektsføres på anskaffelsestidspunktet, men avsettes i balansen på regnskapslinjen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

I henhold til SRS 10 punkt 14 skal det i takt med kostnadsføringen av avskrivninger av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler inntektsføres et tilsvarende beløp fra avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Periodens inntektsføring fra avsetningen resultatføres som inntekt fra bevilgninger. Dette medfører at kostnadsførte avskrivninger inngår i virksomhetens driftskostnader uten å få resultat effekt.

I henhold til SRS 10 punkt 16 kan vi velge å ikke følge punkt 13, 14 og 15 i SRS 10 dersom regnskapslinjen *inntekt fra bevilgninger* utgjør mindre enn 50 % av *sum driftsinntekter*.

Inntekter fra bevilgninger utgjør mindre enn 50 prosent av *sum driftsinntekter* i Sikt, og vi benytter oss av unntaket i SRS 10 punkt 16. I Sikt er dette benyttet ved at eiendelene som kom fra Uninett AS og NSD AS har motpost i opptjent virksomhetskapskapital, da

disse eiendelene ble anskaffet ved brukerbetaling. Videre er unntaket også benyttet på de eiendelene som er anskaffet med brukerbetalinger i Unit og Sikt fra 1.1.2022. Avskrivningen på disse eiendelene får dermed resultat effekt.

Eiendeler som Sikt og Unit har anskaffet med bevilgning balanseføres på vanlig måte. Bevilgningen som finansierer disse anleggsmidlene avsettes på en egen regnskapslinje i balansen og inntektsføres i takt med avskrivningene på disse anleggsmidlene (SRS 10 punkt 17).

Inntekter fra transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet hvor overføring av risiko og kontroll er overført til kjøper. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter kontantprinsippet.

Tilskudd til Sikt gjelder kontingenten til Nordunet.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter er kostnadsført i samme periode som tilhørende inntekt.

Utgifter som finansieres med inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, er kostnadsført i samme periode som aktivitetene er gjennomført og ressursene er forbrukt.

Regnskapstallene presenteres med ny kostnadsstruktur i 2023, hvor kjøp av varer og tjenester som leveres til sektoren er knyttet til kontoklasse 4. Sammenligningstallene for 2022 er reklassifisert tilsvarende og utgjør 287,4 MNOK.

Kostnader til kjøp av varer og tjenester som ikke er innkjøpt for videresalg føres i kontoklasse 6 og 7.

Pensjoner

SRS 25 Ytelser til ansatte legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser for ordninger til Statens pensjonskasse (SPK).

Vi har resultatført arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon er kostnadsført som om pensjonsordningen i SPK var basert på en innskuddsplan.

Leieavtaler

Vi har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på kr 50 000 eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved bruksendring, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Egenutvikling av programvare

Bruk av egne ansatte til utvikling av programvare er kostnadsført.

Vi har i andre tertial 2023 arbeidet med en nærmere vurdering av prinsippharmonisering ift SRS 17 knyttet til Sikts systemportefølje.

Sikt's prinsipper for egenutviklet programvare er disse:

- Kostnader knyttet til forskning og utvikling (FoU) kostnadsføres etter hvert som de påløper
- Kostnader ved bruk av egne ansatte til utvikling av programvare kostnadsføres
- Utgifter i applikasjonsutviklingsfasen balanseføres som immateriell eiendel dersom programvaren balanseføres.
- Utgifter i forprosjekt fasen, samt oppfølging etter implementering kostnadsføres

- I egenutviklet programvare som har foregått etter «fossefall-metoden» vil kjøpt bistand til utvikling av programvaren balanseføres
- Ved egenutviklet programvare som har foregått ved kontinuerlig utvikling, vil bistand til utvikling av programvaren ikke balanseføres

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler er balanseført til kostpris på anskaffelsestidspunktet. Investeringer i aksjer og andeler er vurdert til laveste verdi av balanseført verdi og virkelig verdi. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt.

Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Beholdning av varer og driftsmateriell

Beholdninger omfatter varer for salg og driftsmateriell som benyttes i eller utgjør en integrert del av virksomhetens offentlige tjenesteyting. Innkjøpte varer er verdsatt til anskaffelseskost ved bruk av metoden først inn, først ut (FIFO). Beholdninger av varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og netto realisasjonsverdi. Beholdninger av driftsmateriell er verdsatt til anskaffelseskost.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld. Statens kapital består av virksomhetskaper, avregninger og utsatt inntektsføring av bevilgning. Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskaper innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskaper ved enhetene.

Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Avsetningen statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler viser inntekt fra bevilgninger og tilsvarende som er benyttet til anskaffelse av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Prinsippet er videreført for bevilgningsfinansierte anleggsmidler som kom inn i Sikt fra Unit.

Avskrivningskostnader for anleggsmidler som ikke er finansiert fra bevilgning, finansieres av brukerbetaling.

Sikt benytter unntaket i SRS 10 punkt 16 som innebærer at alle driftsmidler som balanseføres blir avskrevet over resultatregnskapet. Dersom Sikt mottar bevilgninger eller tilskudd til konkrete investeringer i immaterielle eiendeler eller varige driftsmidler, vil inntektsføringen utsettes og hovedregelen i SRS 10 kommer til anvendelse.

Kontantstrøm

Kontantstrømmoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

6.2.3 Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Virksomheten tilføres likvider løpende gjennom året i henhold til utbetalingsplan fra overordnet departement og disponerer en egen oppgjørskonto i konsernkontoordningen i Norges Bank. Denne renteberegnes ikke. Nettobudsjetterte virksomheter beholder likviditeten ved årets slutt.

6.3 Prinsippnote for bevilgningsoppstilling

Årsregnskapet for statlige forvaltningsorganer med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjetterte virksomheter) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til bestemmelsenes punkt 3.7.1. Nettobudsjetterte virksomheter får bevilgningen fra Kunnskapsdepartementet innbetalt på sin bankkonto. Beholdninger på virksomhets oppgjørskonto i Norges Bank overføres til nytt år.

Bevilgningsoppstillingen omfatter perioden fra 1. januar til den aktuelle balansedagen.

Bevilgningsoppstillingens del I viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i henhold til tildelingsbrev og hvilke utbetalinger som er registrert i statens konsernkontosystem. Utbetalingene er knyttet til og avstemt mot tildelingsbrevene og er satt opp etter inndelingen Stortinget har fastsatt for budsjettet og de spesifikasjonene som er angitt i tildelingsbrevene.

Bevilgningsoppstillingens del II omfatter det som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser saldo og likvidbevegelser på virksomhetens oppgjørskonto og øvrige konti i Norges Bank. Beholdningene rapportert i likvidrapporten er avstemt mot statens konsernkontosystem og øvrige beholdninger i Norges Bank.

Bevilgningsoppstillingens del III viser alle finansielle eiendeler som virksomheten er ført opp med i statens kapitalregnskap. Beholdningene i statens kapitalregnskap er basert på at transaksjonene er ført med verdien på betalingstidspunktet. Verdien på balansedagen er satt til historisk kostpris på transaksjonstidspunktet.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for 2023 for nettobudsjetterte virksomheter pr. 31.12.2023

Del I Samlet utbetaling i henhold til tildelingsbrev

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet utbetaling	Referanse
260	Universiteter og høyskoler	50	Statlige universiteter og høyskoler	0	BRIII.011
273	Kunnskapssektorens tjenesteleverandør	50	Virksomhetskostnader	183 524	BRIII.015
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, kan nyttes under post 70	55 655	BRIII.016
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, kan overføres		BRIII.017
275	Tiltak for høyere utdanning og forskning	70	Tilskudd, kan nyttes under post 21		BRIII.018
275	Pris og lønnsjustering	50			BRIII.019
275	Pris og lønnsjustering	21			BRIII.019
241	Felles tiltak for fagskoler	21	Særskilte driftsutgifter	5 300	BRIII.019
273	Samordna opptak	50			BRIII.019
Samlet sum på kapitler og poster under Kunnskapsdepartementet (programområde 07)				244 479	BRIII.01A
Sum utbetalinger på andre kapitler og poster i statsbudsjettet				0	BRIII.02
Sum tildelinger i alt				244 479	BRIII.1
273	NORDUnet-kontingent, REF 21/4886-186	50	Tilbakebetaling av bevilgning gitt i tidligere regnskapsår	5 920	BRIII.020
Sum tildelinger og tilbakebetalinger fra tidligere år				238 559	BRIII.1A

Del II Beholdninger rapportert i likvidrapport

	Note	Regnskap 31.12.2023	Referanse
Oppgjørskonto i Norges Bank			
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	285 566	BRII.001
Endringer i perioden (+/-)		-51 796	BRII.002
Sum utgående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	17	233 770	BRII.1
Øvrige bankkonti Norges Bank			
Inngående saldo på i øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0	BRII.021
Endringer i perioden (+/-)		0	BRII.022
Sum utgående saldo på øvrige bankkonti i Norges Bank	17	0	BRII.2

Del III Beholdninger på konti i kapitalregnskapet

Konto	Tekst	Note	31/12/2023	31/12/2022	Endring	Referanse
6001/8202xx	Oppgjørskonto i Norges Bank	17	233 770	285 566	-51 796	BRI.011
628002	Leieboerinnskudd	11	0	0	0	BRI.012
6402xx/8102xx	Gaver og gaveforsterkninger		0	0	0	BRI.015

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

31/12/2023 31/12/2022 Budsjett 2024 Referanse

Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet

Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	234 040	202 539	301 775	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.3
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	1 262	1 462		N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	-35 464	-37 008	-44 000	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet		0		N1.9
Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet	199 838	166 993	257 775	N1.10

Inntekt fra bevilgninger fra andre departement

Periodens tilskudd/overføring fra andre departement	0	0	0	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	0	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	0	N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	0	N1.18
Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement	0	0	0	N1.19
Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)	199 838	166 993	257 775	N1.20

Gebyrer og lisenser

Gebyrer	0	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	0	N1.662
Sum inntekt fra gebyrer (linje RE.2 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.66

Tilskudd og overføringer fra statlige etater

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	1 350	2 000	0	N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0	0	N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0	0	N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	1 350	2 000	0	N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	8 084	6 012	0	N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0	0	N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0	0	N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	8 084	6 012	0	N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres)	0	0	0	N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	9 433	8 012	0	N1.31

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0	0	N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0	0	N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0	0	N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0	0	N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0	N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0	0	N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0	0	N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	0	1 813	15 411	N1.32D
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	0	1 813	15 411	N1.32F

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31/12/2023	31/12/2022	Budsjett 2024	Referanse
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	14 162	9 067	14 200	N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	9 244	0	0	N1.35B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP7, Horisont 2020 og Horisont Europa)	23 406	9 067	14 200	N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0	N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0	0	N1.36B
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0	0	N1.36C
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	23 406	10 880	29 611	N1.38
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger				
Inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N1.40A
Sum inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N1.43
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer (linje RE.3 i resultatregnskapet)	32 839	18 892	29 611	N1.44
Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter				
Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet				
Statlige etater	0	0	0	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0	N1.51
Næringsliv/privat	0	0	0	N1.52
Andre	0	0	0	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	0	0	0	N1.55
Andre salgs- og leieinntekter				
Sikt's brukerfinansierte tjenester	529 511	515 859	619 624	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	0	0	0	N1.56
Egenbetaling fra studenter	0	0	0	N1.58
Studieavgift for studenter fra land utenfor EØS og Sveits	0	0	0	N1.58A
Sum andre salgs- og leieinntekter	529 511	515 859	619 624	N1.59
Sum salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	529 511	515 859	619 624	N1.60
Andre driftsinntekter				
Gaver som skal inntektsføres	0	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter 1	131	59	0	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter	0	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	131	59	0	N1.65
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.				
Salg av eiendom	0	0	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	0	N1.48
Sum driftsinntekter	762 320	701 802	907 010	N1.67
Inntekter fra utlandet				
Inntekter fra EU	14162	9 067		N11.01
Inntekter fra næringsliv	0	0		N11.02
Inntekter fra organisasjoner og institusjoner	0	0		N11.03
Inntekter fra universiteter	0	0		N11.04
Andre inntekter utland	9244	7 937		N11.05
Sum inntekter fra utland	23 406	17 004		N11.1

Note 2 Lønnskostnader

Del I	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Lønn	268 081	249 663	N2.1
Feriepenger	32 762	29 906	N2.2
Arbeidsgiveravgift	48 019	42 043	N2.3
Pensjonskostnader ¹	27 333	24 342	N2.4
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler ²	0	0	N2.12
Sykepenger og andre refusjoner	-8 820	-8 839	N2.5
Andre ytelser	3 148	2 922	N2.6
Sum lønnskostnader	370 522	340 037	N2.7
Antall utførte årsverk:	345	343	N2.8

Note 2 Lønnskostnader

Del II Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	SUM	DBH-referanse
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)			0	N21.01
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)			0	N21.02
Administrerende direktør	1 712 692	31 605	1 744 297	N21.03

Note 3 Andre driftskostnader

	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Husleie	25 775	25 209	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	6 289	5 387	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	407	217	N3.5
Mindre utstyrskaffelser	551	452	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	9 240	11 156	N3.7
Kjøp av konsulenttenester	16 710	21 103	N3.8A
Kjøp av andre fremmede tenester	4 145	2 831	N3.8B
Reiser og diett	5 788	3 909	N3.9
Øvrige driftskostnader ³	2 635	-744	N3.10
Sum andre driftskostnader	71 540	69 520	N3.11

Tilleggsinformasjon om operasjonelle leieavtaler

	Type eiendel					SUM	DBH-referanse
	Immaterielle eiendeler	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og transportmidler	Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	Infrastruktur-eiendeler		
Varighet inntil 1 år	9 240		0	3		9 243	N31.01
Varighet 1-5 år		25 775				25 775	N31.02
Varighet over 5 år						0	N31.03
Kostnadsført leiebetaling for perioden	9 240	25 775	0	3	0	35 018	N31.1

1 Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 9,5 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremie/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 9,3 prosent.

2 Inneholder lønn og sosiale kostnader (feriepenger, arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

3 Beløpene fra 2022 er endret for å gi sammenligningstall etter prinsippendring i 2023. Henviser til prinsippnote for omtale av endringene.

Note 4 Immaterielle eiendeler	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	17 449	33 979	51 428	N4.1
+ tilgang i 2023 (+)	0	0	0	N4.2
- avgang til anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	33 979	-33 979	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2023	51 428	0	51 428	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	-16 577	0	-16 577	N4.7
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	-2 633	0	-2 633	N4.8
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2023	32 218	0	32 218	N4.10

Avskrivningssatser (levetider)	5 år / lineært	Ingen		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:				
Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	N4.13

Note 5 Varige driftsmidler	Tomter	Bygnin- ger og annen fast ei- endom	Anlegg under utførel- se	Infra- struktur- eiende- ler	Maskiner og transport- midler	Driftsløsø- re, inventar, verktøy o.l.	Sum	Referanse
Anskaffelseskost pr. 31.12.2022	0	0	0	0	0	29 090	29 090	N5.1
+ tilgang nybygg i 2023 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg i 2023 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger i 2023 (+)	0	0	0	0	0	14 475	14 475	N5.21
- avgang anskaffelseskost i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2023	0	0	0	0	0	43 565	43 565	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.2022 (-)	0	0	0	0	0	-14 521	-14 521	N5.8
- ordinære avskrivninger i 2023 (-)	0	0	0	0	0	-5 303	-5 303	N5.9
+ akkumulert avskrivning ved avgang i 2023 (+)	0	0	0	0	0	0	0	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2023	0	0	0	0	0	23 740	23 740	N5.11

Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskriv- ning	10-60 år dekom- ponert lineært	Ingen avskriv- ning	Virksom- hets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:								
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	N5.12
- bokført verdi av avhendede anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendede anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler".

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Finansinntekter			
Renteinntekter	5	0	N6.1
Valutagevinst (agio)	0	0	N6.2

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Reversering av tidligere nedskrivning (oppskrivning til kostpris)	0	0	N6.2A
Utbytte fra eierandeler i selskaper mv. (spesifiseres i avsnittet nedenfor)	0	0	N6.2B
Annen finansinntekt	101	0	N6.3
Sum finansinntekter	106	0	N6.4
Finanskostnader			
Rentekostnad	0	0	N6.5
Nedskrivning av aksjer	0	0	N6.6
Valutatap (disagio)	0	0	N6.7
Annen finanskostnad	0	0	N6.8
Sum finanskostnader	0	0	N6.9
Spesifikasjon av utbytte fra eierandeler i selskaper mv..			
Mottatt utbytte fra selskap X	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Y	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra selskap Z	0	0	N6.010
Mottatt utbytte fra andre selskap	0	0	N6.011
Sum mottatt utbytte	0	0	N6.11

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskapital (nettobudsjetterte virksomheter)

	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskapital:		
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2022	8 000	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Overførte aksjer fra Kunnskapsdepartementet	0	N8I.015
Innskutt virksomhetskapital 31.12.2023	8 000	N8I.1
Bunden opptjent virksomhetskapital:		
Bunden opptjent virksomhetskapital pr. 31.12.2022	0	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Bokført verdi solgte aksjer i perioden (-)	0	N8I.023
Reversering av tidligere nedskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	0	N8I.2
Innskutt og bunden opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	8 000	N8I.SUM
Annen opptjent virksomhetskapital:		
Annen opptjent virksomhetskapital	178 921	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskapital (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	-19 010	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskapital (+/-)	0	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskapital 31.12.2023	159 911	N8II.1
Sum virksomhetskapital 31.12.2023	167 911	N8.TOTAL

Note 9 Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31/12/2023	31/12/2022
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen:		
Avgift A	0	0
Avgift B	0	0
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0

Fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer

Note 9 Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten

31/12/2023 31/12/2022

Fordringer til pålydende	0	0
Avsatt til forventet tap (-)	0	0
Sum fordringer vedrørende innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 10 Tilskuddsforvaltning

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

Uninett AS - ordinært tilskudd	32 250	35 283	N10.01
Uninett AS - informasjonssikkerhet	0	0	N10.01
Nordunet - kontingent Norges deltakelse	0	0	N10.01
Andre tilskudd	0	0	N10.02
Sum tilskuddsforvaltning	32 250	35 283	N10.1

Note 10B Ikke utbetalt bevilgning mottatt til tilskuddsforvaltning (nettobudsjetterte)

	Inngående balanse bevilgning	Årets bevilgning	Samlet bevilgning	Utbetalt til tilskudds- mottaker	Ikke utbetalt til tilskudds- mottaker ⁴	Referanse
Kunnskapsdepartementet	1 506	35 464	36 970	32 250	4 720	N10B.01
Kilde B	0	0	0	0	0	N10B.01
Kilde C	0	0	0	0	0	N10B.01
Andre kilder	0	0	0	0	0	N10B.02
Sum ikke utbetalt bevilgning	1 506	35 464	36 970	32 250	4 720	N10B.1
Nordunet - Norges deltakelse	0					
Tilskuddsordning B	0					
Tilskuddsordning C	0					
Andre tilskuddsordninger	0					
Sum gjeld	0					

⁴ Ikke utbetalt tilskudd består av rest saldo fra 2022 og 2023 på totalt 4 720.

Tilbakekalt bevilgning fra 2022 på kr 5 920 ble først betalt i januar 2023 og stod derfor som IB i 2023.

Ikke utbetalt bevilgning 2022 stod oppført i balansen på konto 2180 og er korrigeret og overført til konto 2500 i 2023.

Note 11 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Org.nr	Ervervs- dato	Antall aksjer	Eier- andel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet*	Balanseført egenkapital i selskapet**	Balanseført verdi i virk- somhets- regnskapet	Kostpris rapportert til kapital- regnskapet	Referanse
Aksjer										
Sigma 2 AS	814864332	01/01/2022	1 000	100,0 %	100,0 %	2 703	11 534	3 252	3 252	N11.010
Nordunet AS ****	777925230	01/01/2022	2 500	22,4 %	22,4 %	14 722	76 427	1 977	1 977	N11.010
Selskap 3			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 4			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Selskap 5			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.010
Øvrige selskap***			0	0,0 %	0,0 %	0	0	0	0	N11.011
Sum aksjer			3 500			17 425	87 961	5 228	5 228	N11.1
Andeler (herunder leieboerinnskudd)										
Selskap 1			0			0	0	0	0	N11.021
Selskap 2			0			0	0	0	0	N11.021
Øvrige selskap***			0			0	0	0	0	N11.022
Sum andeler			0			0	0	0	0	N11.2
Balanseført verdi 31.12.2023						17 425	87 961	5 228	5 228	N11.3

* Gjelder bokført resultat i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

** Gjelder bokført egenkapital i vedkommende selskaps siste avlagte årsregnskap

*** Vesentlige poster spesifiseres i eget avsnitt under oppstillingen

**** Nordunet AS oppgir sine tall i Euro og vi ha her brukt siste dagskurs fra 29.12.2023 på kr 11,24

Note 11A Andre fordringer*

	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Depositum husleie	7 712	7 611	N11A.01
Forskuddsbetalt linjeleie Ishavslin	600	1 000	N11A.02
Fordring 3	0	0	N11A.03
Sum andre fordringer	8 312	8 611	N11A.1

Note 12 Beholdninger av varer og driftsmateriell

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Anskaffelseskost			
Råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.1
Varer under tilvirkning	0	0	N12.1
Ferdige egentilvirkede varer og driftsmateriell	0	0	N12.1
Innkjøpte varer (ferdigvarer) og driftsmateriell	0	0	N12.2
Sum anskaffelseskost	0	0	N12.3
Ukurans			
Ukurans i råvarer og innkjøpte halvfabrikata	0	0	N12.4
Ukurans i varer under tilvirkning	0	0	N12.4
Ukurans i ferdige egentilvirkede varer	0	0	N12.4
Ukurans i innkjøpte varer (ferdigvarer)	0	0	N12.5
Nedskrivning av driftsmateriell	0	0	N12.5A
Sum ukurans	0	0	N12.6
Sum beholdninger av varer og driftsmateriell	0	0	N12.7

Note 13 Kundefordringer

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Kundefordringer til pålydende	34 178	36 136	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	0	-2 091	N13.2
Sum kundefordringer	34 178	34 045	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

	31/12/2023	31/12/2022	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	0	N14.1
Reiseforskudd	18	0	N14.2
Personallån	0	0	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalt leie	8 412	5 396	N14.5A
Andre forskuddsbetalte kostnader	4 542	232	N14.5B
Andre fordringer	778	814	N14.6
Fordring på datterselskap mv.	0	0	N14.7
Sum andre fordringer	13 750	6 442	N14.8

Note 15 Avregning bevilgningsfinansiert og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter)

Del I: Inntektsførte bevilgninger	Avsetning pr. 31.12.2023	Overført fra virksomhets- kapital	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet					
Konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver					
Utsatt virksomhet	0	0	5 174	-5 174	N15I.011
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.011
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.011
Andre oppgaver	0	0	0	0	N15I.012
SUM konkrete påbegynte, ikke fullførte driftsoppgaver	0	0	0	0	N15I.1
Vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.021
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.021
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.021
Andre oppgaver	0	0	0	0	N15I.022
SUM vedtatte, ikke igangsatte driftsoppgaver	0	0	0	0	N15I.2
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.061
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.061
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.061
Andre oppgaver	0	0	0	0	N15I.062
SUM vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0	0	N15I.6
Påbegynte investeringsprosjekter					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.031
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.031
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.031
Andre oppgaver	0	0	0	0	N15I.032
SUM påbegynte investeringsprosjekter	0	0	0	0	N15I.3
Andre formål					
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet	0	0	0	0	N15I.041
Formål 2	0	0	0	0	N15I.041
Formål 3	0	0	0	0	N15I.041
Andre formål	0	0	0	0	N15I.042
SUM andre formål	0	0	0	0	N15I.4
Sum Kunnskapsdepartementet	0	0	5 174	-5 174	N15I.KD
Andre departementer og finansieringskilder					
Oppgave 1	0	0	0	0	N15I.051
Oppgave 2	0	0	0	0	N15I.052
Oppgave 3	0	0	0	0	N15I.053
Andre oppgaver	0	0	0	0	N15I.054
Sum andre departementer og finansieringskilder	0	0	0	0	N15I.5
Sum avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	0	5 174	-5 174	N15I.5A
Tilført fra annen virksomhetskapital					
Resultatført endring av avsatt andel av tilskudd til bidrags- og bevilgningsfinansiert aktivitet				0	N15I.10B
				-5 174	N15I.11

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del II: Ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver	Avsetning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Statlige etater (unntatt NFR og RFF)				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.061
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater (unntatt NFR og RFF)	0	0	0	N15II.6
Norges forskningsråd				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.031
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	N15II.3
Regionale forskningsfond				
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.041
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	N15II.4
Andre bidragsytere				
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsytere	0	0	0	N15II.051C
Øvrige andre bidragsytere	0	0	0	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	-4 589	7 010	-11 599	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0	N15II.051F
Sum andre bidrag	-4 589	7 010	-11 599	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	-4 589	7 010	-11 599	N15II.5
Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	-4 589	7 010	-11 599	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Tiltak/oppgave/formål/giver	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd og overføringer	-4 589	7 010	-11 599	N15II.BBG
Sum fordringer knyttet til tilskudd og overføringer⁵	7 762	3 945	0	N15II.8

⁵ Her vises summen av alle fordringer som er nettoført i note 15 del II

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts

Del III: Ikke inntektsførte bevilgninger (utsatt inntektsføring)	Forpliktelse pr. 31.12.2023	Forpliktelse pr. 31.12.2022	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet				
Driftsoppgaver - unntatt investeringsformål				
Periodisering av ordinær driftsbevilgning - KD (bare i delårsregnskap)	0	0	0	N15III.01
Øremerket bevilgning: Utdanningsregister	11 553	8 467	3 086	N15III.01
Øremerket bevilgning 2023: Fremtidens opptak - oppstart planlegging i 2022	5 308	-5 536	10 844	N15III.01
Øremerket bevilgning: Nasjonalt vitenarkiv	0	0	0	N15III.01
Øremerket bevilgning: Åpen publisering utredninger og prosesstøtte	0	498	-498	N15III.01
Studentmobilitet	0	1 000	-1 000	N15III.01
ORCID - internasjonal forsker-ID	0	1 093	-1 093	N15III.01
Driftsoppgaver (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	N15III.01
Sum tildelinger til driftsoppgaver	16 861	5 522	11 339	N15III.1
Investeringsformål				
Vedtatte, ikke igangsatte investeringsprosjekter	0	0	0	N15III.03
Påbegynte investeringsprosjekter (spesifiser og legg til linjer)	0	0	0	N15III.03
Sum investeringsformål	0	0	0	N15III.3
Sum Kunnskapsdepartementet	16 861	5 522	11 339	N15III.4
Andre departementer				
Periodisering driftsbevilgning - andre departementer (delårsregnskap)	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Tiltak/oppgave/formål	0	0	0	N15III.02
Sum andre departementer	0	0	0	N15III.2
Sum ikke inntektsførte bevilgninger	16 861	5 522	11 339	N15III.BST

Avsetninger til andre formål og investeringer fra Kunnskapsdepartementet

	Bevilgning pr. 31.12.2023	Avsetning pr. 31.12.2023 i kr	Avsetning pr. 31.12.2023 i pst.	Referanse
Avsetninger til andre formål	244 479	16 861	7%	N15IV.01
Avsetninger til investeringer	244 479	0	0%	N15IV.02
Sum avsetninger fra Kunnskapsdepartementet	244 479	16 861	7%	N15IV.1

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Motatt forskuddsbetaling

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

DEL I			
Opptjente, ikke fakturerte inntekter			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	0	0	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	0	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0	N16.010E
Andre prosjekter	8 019	10 692	N16.011
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	8 019	10 692	N16.1
DEL II			
Mottatt forskuddsbetaling			
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater	0	0	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser	0	0	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private	0	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre	0	0	N16.021E
Brukebetaling overført til nytt år div. tjenester og konsortieavtaler	49 839	45 748	N16.022
Sum mottatt forskuddsbetaling	49 839	45 748	N16.2

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

Innskudd statens konsernkonto (nettobudsjetterte virksomheter)	233 770	285 566	N17.1
Bankinnskudd for gaver og gaveforsterkninger	0	0	N17.2A
Øvrige bankkontoer	0	0	N17.2B
Kontantbeholdninger	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	233 770	285 566	N17.4

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

Skyldig lønn	0	0	N18.1
Skyldige reiseutgifter	0	0	N18.2
Annen gjeld til ansatte	15 573	13 191	N18.3
Påløpte kostnader	16 260	18 885	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	0	0	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v	0	0	N18.6
Sum	31 833	32 076	N18.7

Note 19 Avsetninger langsiktige forpliktelser

31/12/2023 31/12/2022 Referanse

Gaver	0	0	N19.01
Gaveforsterkninger	0	0	N19.02
Andre avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	N19.03
Sum avsetninger langsiktige forpliktelser	0	0	N19.1

Sikt årsrapport 2023

Redaktør

Åshild Berg-Tesdal

Illustrasjoner

Oscar Grønner

Grafisk utforming

Elisabeth S. Guillot

✉ postmottak@sikt.no

🌐 sikt.no